

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate. Sarajevo št. 7565. Zagreb št. 39.011. Praga-Budaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Rana naše družbe

Pred nekaj dnevi se je v Ljubljani dogdil pretresljiv dogodek, ki je sedaj prišel na dan v vseh podrobnostih in ob katerem bi morala vsa javnost bolj ostrmeti kakor pa najbrž bo. Razmere so prinesle novo vrsto zasluzka, trgovino s starim železjem. Razvilo se je prekupčevanje, kar samo na sebi ne bi bilo nič slabega, ako bi se to gibalo vedno v poštenih mejah. Pa se je zbrala v Ljubljani mlada družba šestih ljudi, pet moških in ena ženska, ki je najstarejša, pa ji je komaj 19 let, najmlajši pa je star šele 10 let, ki se je hotela okoristiti s to sicer staro obrtjo, ki pa so jo posebne razmere na inozemskem trgu v zadnjem času poživile. Ta mlada družba se je lotila tatvine, in kakšne! Ponoči je vlomila v samotno mrtvašnico pri Sv. Krištofu in pobrala iz nje vse, kar je bilo v njej kovinastega, pločevinaste rakve, svečnike, še na kljuko v vratih so se spomnili, da bo na tehničnici pri prekupčevalcu nekaj potegnili.

Sredi dogodkov, ki bolj vpijejo o svojem pomenu in so opremljeni z večjim zunanjim pompom, bi se moglo zgoditi, da bi takle dogodek, ki se je dogdil v tihi noči v samotni mrtvašnici, ostal pozabljen, čeprav ima svoje močno duševno ozadje in bo najbrž imel tudi posledice. Če pa ga gledamo v luči celotne družbe, v luči predpustnih plesov in norih zabav, pri katerih po prvih urah formalne oblike ni nobenih pravil več, če ga gledamo v luči nešteto družin, ki trepetajo za svoje otroke in si vsi od ust pritrujejo, da bi jim mogli zagotoviti pošten življenjski tek, v luči tolikih socialnih ustanov, ki nosijo zveneča imena in imajo ugledne odbore in ena hoče biti bolj potrebna kot druga, če tak dogodek gledamo kot kos našega, konkretnega, slovenskega življenja, je pa to težka rana, ki kaže na bolezen. Pa ta dogodek v tej vrsti ni osamljen. Poročila časopisov so polna takih mladih podjetnosti, ki jih je sprožil vedno isti nagon: denar, denar. Nekateri ob tem malomarno skomignejo z rameni, drugi pravijo: »Zanimivo, kaj jim vse pride na misel,« tretji vzdihnejo: »Kam smo prišli,« nekateri se pa tudi zamislijo, nato sežejo v ravno vrsto knjig iz svetovnega znanstvenega in vzgojnega slovarstva in iščejo misli in podatke za nov družabni in vzgojni sistem. In z dneva v dan seje, predlogi, referati, trkanje na »dobra srca« — dokler javnosti zopet ne preseneti kak pojav, ki pokaže, da vsa družba visi nekje v zraku, na milost in nemilost prepričana vetrovom. Družba tal nima. Vsega drugega je dovolj, materializma in idealizma, poštinovalnosti in samohlepija, čistih in umazanih duš, skrbnih staršev in brezbrzihih, nesebičnih dobroteljskih odborov in modnih, le — družba tal nima.

Preden se bomo zgražali nad mladino, ki si počen denarja, da bi ga mogla trošiti na svoje, neodvisno in brez odgovornosti, in v tej notranji žeji, ki je že bogve kako dolgo kljuvala po mladih dušah, zasledi zalogo mrtvaških krst, pripravljenih za neznane mrljice — ali pa tudi kak drug denarni vir —, se posvetuje in slednjič izvede nočno tatvino, preden se zgražamo nad tem mladim rodом naše vere in našega jezika, se zgrozimo nad tistimi iz rodu odraslih, ki v istem hlepenju po denarju brezbrizno sprejmejo to blago, ga odkupijo v upanju, da bo v njihovih rokah še nekaj ostalo, ko ga bodo prodali naprej. Taki so vredni veliko večje obsodbe, ker se ne morejo sklicevati na svojo neizkušenost ali pa na to, da še ne ločijo dobro od poštenim in nepoštenim, saj se bo reklo o njih, da »znajo«. Ti so zločinci družbe, ker s svoje krive poti vabijo k sebi še druge in jim pomagajo tam živeti. Za take menda ne bo posebnih težav in pekoče vesti, kaj je treba z njimi napraviti. Vsak ima pravico živeti od poštenega dela, nihče od nepoštenega. Kaj pa je pošteno in kaj je nepošteno, pa ni prepuščeno muham in svetovnemu nazoru zakonodavnih komisij ali izidu glasovanja, ampak je položeno v dušo človekovo in tvori tla družbe.

Hujše vprašanje je mladi rod, ki ima še bodočnost pred seboj, ki je vzrastel iz nekega okolja, ima krog svojih znancev in prijateljev, ki jih bo sedaj gledal ali kot izvržek in jim bo zaprl vrata do sebe ali pa jih bo sprejel nazaj kot »rutinirane« in preizkušene. Mnogi in mnogi se bodo vpraševali, kam sedaj z njimi in takimi. Najprej ponovno zavpijmo, da je prepozno zanimati se za tako mladino, ko se vrača iz mrtvašnice s kovinastimi krstami pod pazduho in zavije k prekupčevalcu. Takrat je prepozno, dasi je vse naše ožračje usmerjeno v to defenzivo, kako se braniti pred takimi posamezniki. Tudi ni najvažnejše vprašanje, kam sedaj z njimi, da ne bodo hodili v škodo. Mnogo važnejše vprašanje je, od kod prihajajo taki in podobni, tam je treba zdravljenja, da ne bodo za temi prihajali še drugi, njim enaki ali pa še »boljši« in bo družba lepega dne tako zaposlena in obremenjena s to neplodno defenzivo, da ne bo več ne časa ne sredstev za zdravljenje korenin.

Z vso ostalo Evropo se nam je posrečilo priti tako daleč, da smo odstavili Boga. Takrat še nismo vedeli, vsaj verjeti nismo marali, da smo si s tem izpodmaknili tla, danes pa to že bridko vemo, verjeti pa še ne maramo. Vsa naša vzgoja je brez Boga in hoče biti še ponosna na to, le ob takih pojavih se

General Sugijama in admiral Jonaj o dosedanjih osvojitvah Princ Konoje o bodočih namenih Japonske na Kitajskem

Tokio, 25. jan. TG. Japonska agencija »Domei« poroča po radiu, da je v parlamentu vojni minister general Sugijama dal nekaj zanimivih podatkov o položaju na kitajskih frontah.

Vojni minister general Sugijama

General Sugijama je izjavil, da je položaj skoraj že popolnoma normalen v pokrajini Suijuan, kjer drže Japonci vse poveljujoče postojanke trdno v svojih rokah. General priznava, da se še klatijo okrog po pokrajini močni oddelki poražene kitajske vojske, posebno v oddelu Suijujan vzdolž Rumene reke v zapadnem delu Suijuanske pokrajine.

Tudi pokrajina Šansi je trdno v rokah Japoncev, izvzemši zapadnega in južnega dela hribovitega dela pokrajine, kjer se Kitajci zbirajo za protinapad skupno z oddelki komunistične armade.

Pokrajina Hopej je popolnoma pod japonskim nadzorstvom, toda japonska armada ima pred seboj še močan kitajski odpor v okolici Taokovčena (Taokowehena) v severnem delu pokrajine Honan.

Japonska vojska prodira s severa proti jugu vzdolž železnice Tiencin—Pukav (severno od Nankinga) in je zasedla že mesta Tsining, Tsovhšen in Mengjin (Mengyin) v južnem delu pokrajine Santung.

O bojiščih v srednji Kitajski je general Sugijama dejal, da je pokrajina vzhodno od črte med Vuhu in Hangčav (Hangchow), ki je prestolnica pokrajine Čekjan (Chekiang), popolnoma pod nadzorstvom japonske armade. Trenutno prodira močan oddelki japonske vojske, ki je prekoratil reko Jangce (Jangtse) in prešel na severni breg, pokrajino med mestoma Pukavom (Pukow) in Čuhšjenom (Chuh-sien), kjer je kitajski odpor popolnoma popustil.

General Sugijama je dodal, da je Kitajska spravila pod orožje poldrugi milijon rednih in nerednih vojakov, od katerih jih je sedaj polovica delno pobitih, delno ranjenih in za boj nesposobnih. To dejstvo, kakor tudi zavzetje Nankinga po Japoncih je kitajski vojski vzelo mnogo poleta. Maršal Čankajšek zbira sedaj poražene čete za nadaljevanje vojne.

Minister vojne mornarice admiral Jonaj

Za vojnim ministrom se je v parlamentu dvignil mornariški minister admiral Jonaj (Yonai), ki je izjavil, da je mornarica storila svojo dolžnost. Kitajski pomorski in celo rečni promet je popolnoma ustavljen. Kitajci ne morejo več voziti niti s čolni. Inozemskih ladij japonsko brodogrje ne nadleguje. Vojno brodogrje je bilo tisto, ki je najprej prodrlo do Nankinga in je tudi zasledovalo bežečo kitajsko vojsko 140 km zapadno od Nankinga navzgor po reki do Tikjanga, kjer so se japonske ladje nahajale dne 16. decembra.

Tudi vodno letalstvo se je sijajno izkazalo. Ako seštejemo vse letalske napade in vsa letala, ki so se jih udeležila, dobimo sledeče številk: Nanking je bil vsega skupaj bombardiran od 1.200 letal, Kanton od 500 letal, Šanghajska pokrajina od 6.000 letal, Hankav (Hankow) in okolica od 900 letal, železnica Tjencin—Pukav od 660 letal.

Kitajska mornarica je izgubila 27 vojnih ladij s skupno 32.123 tonami in 659 letal, medtem ko japonska ni izgubila nobene vojnega ladje in samo 65 letal.

In kaj s Kitajsko?

Glede bodočih namenov japonske vlade na Kitajskem razen izjav ministrskega predsednika princa Konoje in zunanjega ministra Hirota, ki sta dejala, da se Japonska ne bo več ozirala na kitajsko vladjo maršala Čankajšeka, marveč bo podpirala samo časno kitajsko vladjo v Pekingu, ni nič natančnega znano.

Zunanje ministrstvo je poslalo japonskega poslanika na Dunaj Masajukija Tani v zasedene kitajske pokrajine, da preštudira položaj in potem poroča zunanjemu ministru o ukrepih, ki bi bili najbolj umestni. Tani se je s

začuden prestraši; v vsej zakonodaji ni Boga, vse javno življenje teče brez Boga, ni Ga ne v javnih sirotišnicah, ne v vzgojevališčih in poboževalnicah, nikjer, postal je »zasebna zadeva«. Namesto Njega pa nam skušajo napraviti v nahrbtnik goro postav in zapovedi, ki so si jih izmislile komisije in odbori in ki v prvi dobi za silo še nekoliko urejajo ves promet. Kakor hitro pa človek izprevidi, da se z golimi komolci, brez tega nadležnega nahrbtnika, lažje rije skozi poplaveno gnečo od prvih mest in korit, ga odvrže in postane samo še nujna prtljaga za prireditve in javno mnenje. Tal ni več, vse je samo še vprašanje moje in tvoje brihtnosti, moje pretkanosti in čuječnosti oblasti, katere zastopniki in nosilci žive od tega, da čujejo. In ko mladina opazi, da je med odraslimi življenje že umerjeno po tej dirki, ko vidi, da odrasli veseljačijo in zborujejo in se posvetujejo in kujejo naklepe in kupujejo staro železje samo pod vidikom dobička, v spritnem izigravanju po sili naprtega nahrbtnika, se tudi sama spusti na to polje in no-

svojega potovanja vrnil v Peking, kjer je častnikarjem sporočil, da je njegov vtis ta, da bo Japonska sedaj nekaj časa opazovala, kako se bo režim pod novo časno kitajsko vladjo v Pekingu razvijal. Toda zaenkrat Tani japonski vladi še ne bo priporočil, da prizna pekinško vladjo. Čas za to še ni prišel, pač pa naj Japonska z vsemi močmi pomaga tej vladi, da se uveljavi.

V odgovor na govor voditelja stranke »Min-seito« poslanca Koku Kavasakija, kako se bo japonska vlada obnašala do inozemskih vele-sil in do inozemskega kapitala na Kitajskem, je predsednik vlade princ Konoje izjavil, da bo naravno bogastvo Kitajske odprto vsem inozemskim državam enako in da bo Japonska celo pospeševala vložbe inozemskega kapitala. Toda

kakšnega posredovanja med Japonsko in vladjo Čankajšeka japonska vlada ne bo dopustila, ker slednjega ne prizna več.

V odgovor na govornika stranke »Sejokaj« poslanca Tošio Šimade, kako namerava Japonska upravno organizirati ogromne pokrajine, ki jih je zasedla japonska vojska, in kaj misli japonska vlada »s smešnimi izjavami, da nima nikakršnih osvajaških namer na Kitajskem«, je ministrski predsednik Konoje dejal, »da japonska vlada ne bo držala rok v žepih, medtem ko se osvojeni del Kitajske organizira za novo življenje. Japonska vlada bo novi režim z vsemi močmi podpirala, toda s tem v ničemer ne bo ogrožala kitajske samostojnosti in neodvisnosti.

Nenavadna svetloba na nebu

Nad vso srednjo in južno Evropo je bilo nebo krvavordeče

Ljubljana, 25. januarja.

Nocoj po deveti uri je našo domovino razburil nenavadna nebesni pojav. Okrog devete ure je vse nebo v nekaj trenutkih zažarelo in postalo je svetlo kakor po dnevi. Z vsakega kraja je bilo videti, kakor da v sosednjem kraju gori nekaj velikega, zlasti pri nas v goratem ozemlju. Skoraj povsod so prvi hip mislili, da za sosednim gričem gori. Sploh je bilo to opazovanje v posameznih krajih zelo različno, odvisno od kraja opazovanja, od tega, ali so ljudje prišli od luči ali pa so bili že vajeni teme. V naslednjem podajamo nekaj poročil iz posameznih krajev, ki smo jih sprico razburjenja, ki ga je ta pojav povzročil, mogli zbrati. V Ljubljani o vsem tem ni bilo ne duha ne sluha, ker je nad mestom ležala debela megla in nebo ni bilo vidno.

Maribor, 25. januarja.

Nocoj od pol 9 do pol 10 je nebo nad Mariborom in vso Štajersko zažarelo v temnordeči, karminasti barvi. Svetloba je prišla na nebo s severovzhodne strani, zato je vse najprej mislilo, da nekje na Koroškem silno gori. Svetloba se je valila po nebu kakor razbeljeni oblaki, vmes so prhutali dolgi svetlobni žarki kakor široki trakovi. Zvezde so se na prej jasnem nebu poskrile in jih je bilo mogoče skozi to svetlo plast videti le tu in tam. Svetloba se je pomikala po nebu nekoliko proti jugozahodu. Ko je prvič po poldeseti uri ugasnila, je kmalu zatem ponovno prišla in se je vzdržala na nebu nekako do desetih. Videli so jo po vseh okoliških krajih. Ptuj, Crna, Prevalje, Dravograd, povsod je ljudstvo vznemirjeno opazovalo ta nenavadni pojav, ki je po svoji ostrordeči svetlobi vzbujal skoraj grozo. Z Madžarske prihajajo poročila, da je tudi tam bilo vse razburjeno in da celo po Budimpešti govore, da se je odtrgal kos sonca, kar pa najbrž še ne bo res. Pred nastopom svetlobe je bilo nebo popolnoma jasno, zdaj ob enajstih pa je že megleno. Z Dunaja sem prejel poročilo, da ondodni strokovnjaki mislijo, da je bila to izredno močna severna luč, ki je zaradi svoje izredne in izjemne jakosti segla tudi v naše kraje.

Pokljuka, 25. januarja.

Nocoj kmalu po deveti je nebo nad Karavankami zažarelo v nenavadni svetlobi, da je bilo po planinah vse svetlo kakor podnevi. Golica je bila vsa v ognju in so mnogi že mislili, da gori ali pa da je vsaj za njo na Koroškem velik ogenj. Svetloba je trajala kakih 30 minut, nato pa je za gorami na zahodu spet izginila.

Zagreb, 25. januarja.

Nocoj deset minut po desetih je vse nebo nad Zagrebom in hrvaškim Zagorjem zažarelo v čudni luči, da se je naenkrat naredil dan. Ljudstvo je mislilo, da gori Sleme in vsa Zagrebska gora. Kmalu pa so prišla poročila iz Koprivnice, Virovitice in drugih hrvaških krajev, kjer so opazili isti pojav. Svetloba se je pomikala po nebu, kakor

da jo nekdo pelje ali kakor da veter žene žareče oblake. Vaš poročevalec je bil najprej opozorjen na to svetlobo iz Gradca, nato iz Celovca, nato pa se je kmalu pojavila tudi nad Zagrebom.

Jesenice, 25. januarja.

Nocoj je veliko razburjenje v našem kotu povzročila velika svetloba, ki se je izza Karavank potegnila po nebu. Najprej smo vsi mislili, da gori Golica in Stol in vsa gorska vrsta, pozneje pa so prišla poročila tudi od drugih strani, ki so na Jesenicah želela izvedeti kaj podrobnejšega o tem pojavu, ki so ga opazili tudi v Podroščici, v Kranjski gori, na Bledu itd.

Senj, 25. januarja.

Nocoj med 9 in 10 je Senj doživel ure groznega razburjenja. Nebo je zažarelo v kričeče rdeči svetlobi, ki je osvetljevala vso obalo in se čudno odsevala v morju. Svetloba je pojemale, pa se spet okrepila, vmes so švigali po nebu ostri svetli pasovi kakor bliki in čulo se je zamolklo bobnenje kakor grmenje. Ljudstvo je preplašeno planilo iz hiš proti pristanišču, misleč v prvih trenutkih, da se je na morju zgodilo kaj groznega. Nekateri so padali na kolena in molili, drugi so preplašeno begali sem in tja, vsi pa smo vsak trenutek pričakovali še kaj groznejšega. Isti pojav so opazili na Sušaku, v Crikvenici in v vseh mestih hrvaškega Primorja. Okrog 10 je svetloba ponehala in utonila proti italijanski strani v morju. Otok Krk je bil ves viden kakor podnevi. Ljudstvo se še dolgo potem ni moglo umiriti in zbežano premišluje, kaj bi to moglo biti, še bolj pa, kaj bi moglo pomeniti.

Split, 25. januarja.

V hrvaškem Primorju je bil danes čudovito lep dan. Ko pa se je zvečerilo in je nastopila prava tema, smo na zahodu opazili med deveto in deseto uro na nebu svetlobo, ki se je počasi raztezala čez vse nebo. Videti je bilo, kakor da nekje strašno gori, ker je prvotno mirna svetloba tu in tam vztrepetala in zaplapolala kakor plameni. Vsi otoki pred Splitom so bili ožarjeni. Po vaseh okrog Splita so kmetje planili iz hiš in preplašeni begali po dvoriščih in se že pripravljali na reševanje svojega blaga. Najmočnejša svetloba je bila okrog pol desete ure, nato je ponehala in zdaj je spet vse mirno. Ves čas tega pojava je bilo nebo vedro in jasno kot ribje oko, vreme brez vetra, na morju pa je vladala popolna tišina. Bil je lep večer kakor sredi poletja. Po poročilih, ki sem jih prejel iz oddaljenejših okolice, je svetloba prišla s severa, le da smo jo mi zaradi goratega ozadja videli najprej bolj na zahodni strani neba. Tujakinja vremenoslovci pravijo, da bi to mogla biti zodiakalna luč ali pa električno izpraznjenje ozračja. Nekateri kraji ob hrvaškem Primorju so med tem pojavom slišali tudi grmenje.

Sarajevo, 25. januarja.

Nocoj ob deveti uri smo tu in nad ostalo Bosno opazili na nebu močno svetlobo. Kakor je nenadoma prišla, tako je spet mirno izginila. Zaradi kotline, v kateri Sarajevo leži, nismo na prvi hip mogli še ugotoviti, izza katerih gora je prav za prav ta svetloba prišla.

Belgrad, 25. januarja.

Med deveto in enajsto uro nocoj je bilo nebo nad Belgradom in vojvodinsko ravnino svetlordeče. Ta pojav je trajal skoraj do enajste ure, ko je po počasnem pojevanju ugasnil. Podoba je bila, kakor da nekje silno gori in je to samo sij ognja. Sicer pa je bila na nebu popolna jasnost in so ves večer zvezde svetlo sijale. Prejel sem poročila tudi iz Madžarske, kjer pravijo, da je ta pojav prebivalstvo silno razburil, ker je zaradi velikanke ravnine razžarjeni nebesni svod čudno osvetljeval vso ravnino.

Vatikan, 25. januarja. AA. (Havas.) Danes dopoldne ob 11.30 se v stanovanju državnega tajnika msgr. Pacellija podpisali dopolnilno konvencijo h konkordatu iz leta 1922 med sv. stolico in Letonako.

Zagreška vremenska napoved. Pretežno oblačno.

Zemunska vremenska napoved. Pretežno oblačno v vsej kraljevini z nekaj dežja tu pa tam. Toplota brez posebnih sprememb.

Dunajska vremenska napoved. Menjajoče in zelo oblačno, še malo spremenljivo.

Proračun za telesno vzgojo

Belgrad, 25. jan. m. V skupščinskem finančnem odboru se je danes nadaljevala razprava o proračunu ministrstva za ljudsko telesno vzgojo. Obširno poročilo je podal resorni minister dr. Miletić. Dejal je med drugim:

Na današnji seji finančnega odbora je minister za telesno vzgojo dr. Vjekoslav Miletić podal ekspozice, v katerem je med drugim izjavil:

Predlog proračuna ministrstva za telesno vzgojo za 1938/39, ki ga vam predlagam v odobritev, je minimalen izraz nalog, ki jih ima to ministrstvo izvesti. Pred seboj imam velike in važne splošne naloge, ki jim je težko ustreči s proračunom 18.804.525 din.

Glede izvedbe zakona o obvezni telesni vzgoji z dne 2. februarja 1934 naj navedem, da ga je ministrstvo za telesno vzgojo v teku tega proračunskega leta začelo uresničevati. S pomočjo ministrstva za vojsko in mornarico je določil devet strokovnih referentov po vseh banovinah. V tej zadevi smo v prvi dobi. Organizirati je treba odseke, izučiti učitelje in zagotoviti igrišča in telovadnice. V tem proračunskem letu je napravilo tečajev okrog 500 učiteljev za obvezno telesno vzgojo, med njimi je bilo 100 učiteljev za mestne občine, 400 pa za podeželske. Truditi se moramo, da v tem pogledu ne zaostanemo za drugimi narodi. Ministrstvo je priredilo tri tečaje za žensko mladino v Belgradu in moški lankontletski tečaj. Dalje je v zimski sezoni organiziralo smučarske tečaje, od katerih sta se dva že začela, drugi se bodo pa še v raznih središčih vse države. Nato je minister govoril o sokolstvu.

Drugi činitelj, zasebne pobude je tisto, kar imenujemo šport, in kar je v naši državi tako dobro organizirano v zvezi športnih zvez kraljevine Jugoslavije in v jugoslovanskem olimpijskem odboru. V športu so vse panoge potrebne in na svoj način koristne, če športniki strokovno delujejo. Da se ta strokovnost in viteštvo čim bolj izvede, je potrebno, da tudi država podpre zasebno pobudo in da skuša preko pristojnih organizacij,

posebno preko zveze športnih zvez doseči, da se glavno načelo športa, športnega dela, prostovoljne a stroge discipline v vsaki smeri spoštuje.

Gasilstvo, ki se je rodilo že pred pol stoletja v dravski, savski in delu donavske banovine, nadaljuje svoje človekoljubno in socialno delo v polnem obsegu, izvajajo se pa ukrepi tudi po drugih krajih naše domovine, da se organizacija prostovoljnega gasilstva razširi in da bo koristno služila domovini in narodu. Sedanji proračunski predlog je sicer povečan za 6 milijonov 100.000 din, vendar ne bo zadoščal za izvedbo vseh nalog, zato mi bo v čast, kadar bo prišel čas, da vam predložim, gospodje poslanci, predloge, s katerimi bi izpopolnil sliko delovanja tega ministrstva v prihodnjem proračunskem letu. Gasilski zvezi se na podlagi čl. 86 in 78 zakona o organizaciji gasilstva tudi letos podeli 600.000 dinarjev. Znesek 6 milijonov din je v proračunu za odhod uradne delegacije sokolskega saveza na vsesokolski zlet v Prago leta 1938. Celotni znesek proračunskega predloga za 1938/39 znaša 18.804.525 din in je za 6.100.000 din večji od lanskega.

Za njim se je prijavilo k besedi več govornikov, med drugimi tudi poslanec JNS Prekoršek iz Celja, ki je to priliko izbral in spet okleval slovensko JRZ. Kakor hitro je Prekoršek končal, se je prijavil k besedi dr. Koce ter ga zavrnil. Uvodoma je omenil, da je stara stvar, da se v parlamentu pere perilo posameznih pokrajin in da je ta žalosten pojav že več ko deset let videti tudi pri nas. Vendar pa mora vsaka stvar imeti svoje meje. Dr. Koce je pobijal lažniva izjavljajna Prekorška in pokazal na delo dr. Jegliča, dr. Korošca in dr. Kreka. Ko je bila lista govornikov izčrpana, je povzel besedo še minister in izjavil, da se tudi onim, ki niso organizirani v sokolstvu, ne sme odrekati patriotizma. Nato je bil proračun sprejet.

Na popoldanski seji so razpravljali o rezervnih kreditih in dohodkih. Prihodnja seja bo jutri ob pol 10. Na dnevnem redu je pretrpet finančnega zakona.

Italija pokloni Nemčiji kolonijo Džuba v Afriki

Pariz, 25. jan. TG. »Echo de Paris« poroča iz Rima, da bo obisk nemškega kancelarja Hitlerja v Rimu zopet priložnost, ko bo nemško kolonialno vprašanje napravilo korak naprej proti končni rešitvi.

Dopisnik trdi, da je sodelovanje med Italijo in Nemčijo danes tako tesno, da so italijanske kolonije v Afriki danes dejansko na razpolago skupni politiki fašizma in narodnega socializma. Ustanovljena je bila že ena skupna družba, ki se peša z izkoriščevanjem rudniških bogastev v Abesiniji. Poleg tega pa je danes že javno znano, da pošilja Nemčija veliko število delavstva v italijansko kolonijo. To se dogaja pod geslom »izmenjavanja delavstva« (Italija pošlje v Nemčijo 30.000 delavcev, Nemčija pa ravno toliko v Abesinijo). Nemški priseljenci prihajajo z vso potrebno opremo.

Dopisnik trdi nadalje, da so v Rimu dne 11. decembra, ko je Mussolini napovedal izstop Italije iz Zveze narodov, vsi pričakovali tudi, da bo napovedal odstop ozemlja Džubaland, to je tistega južnozadnega kosa italijanske So-

malije, ki ga je Italiji l. 1924. poklonila Anglija. Toda pričakovanje se ni uresničilo. Vest niso bile točne, ali pa preuranjene.

Sedaj se te vesti zopet ponavljajo. Poučeni ljudje govorijo okrog, da hoče Italija Angliji in Franciji dati dober zgled s tem, da Nemčiji pokloni veliko kolonialno ozemlje, ki leži trdo ob angleški koloniji Kenija — torej trdo ob nekdanji predvojni nemški koloniji Uganda. Sicer je malo verjetno, da bi se odstop ozemlja izvedel tako lahko, kajti v pogodbi, s katero je l. 1924. Anglija to ozemlje podarila Italiji, je izrecno poudarjeno, da pade ozemlje zopet nazaj Angliji, ako bi ga hotela Italija kdaj komu odstopiti. Seže, če bi ga Anglija odklonila, lahko Italija s njim svobodno postopa.

Pa naj bo temu kakorkoli hoče, dejstvo je, da prihajajo nemški delavci v velikih trumah v Džubaland, kjer se naseljujejo. Verjetno pa ima ta vest izključno politične ozadje in skušajo s njo samo pritisniti na Anglijo in Francijo, naj se resno lotita nemških zahtev po kolonijah.

Drobne vesti

Pariz, 25. januarja. AA. (Havas.) Blizu Martiga v Južni Franciji je padlo na tla neko vojno vodno letalo. Od štirih članov posadke so dosedaj izrekli šele eno truplo.

Praga, 25. januarja. AA. (Havas.) Danes se začne pogajanja med Avstrijo in Češkoslovaško o ureditvi pravice bivanja in dela Avstrijcev CSR in Čehoslovakov v Avstriji.

Dunaj, 25. jan. AA. (Stefani.) V nekem velikem dunajskem hotelu so neznan tatovi ukradli bogati Američanki Teodori Horvatovi njen nakit, med drugim vratnico s 160 biseri.

Stolić seja Sveta ZN

Zeneva, 25. januarja. AA. (DNB) Dnevni red stotega zasedanja sveta ZN, ki se začne v sredo, dne 26. t. m. v Zenevi pod predsedstvom predsednika Ivana Mustafa Adle, obsega 26 točk. Svet ZN bo med drugim razpravljal o poročilu finančnega in gospodarskega odbora o vprašanju surovina, o ukinitvi valutne kontrole in o kontinentih in demografskih vprašanjih. Dalje ima svet ZN že od oktobra lanskega leta od Zveze narodov nalogo, da izdela načrt za mednarodno podporo političnih beguncev. Razen tega bo svet ZN razpravljal o proučevanju načel pakta ZN, o pripombah turške vlade, glede »modus pri prvih volitvah v Aleksandriji. Odbor dvajsetih, ki mu predseduje belgijski zastopnik in ki bo razpravljal o izvajanju načel pakta ZN, se sestane v ponedeljek, 31. januarja.

Horthy na Poljsko

Budimpešta, 25. jan. AA. (Stefani.) Madžarski kraljevski namestnik Horthy se odpelje 4. februarja v Krakov, kjer ga bo slavnostno sprejel predsednik poljske republike Moscicki. Madžarski zunanji minister Kanya bo spremljal Horthya do Krakova, medtem ko bosta Horthy in predsednik poljske republike na lovu v Bjelovici, se bo odpeljal v Krakov, da se sestane z Beckom.

Skandinavski obrambni pakt

Stockholm, 25. jan. c. V švedskih političnih krogih se širi vest, da bo med Švedsko, Dansko, Finsko in Norveško podpisana skupna vojaška obrambna pogodba. Misel o takem paktu je krožila že dolgo, toda dosedaj so bili švedski socialisti proti taki pogodbi. Sedaj pa so tudi oni pristali na vojaško pogodbo med severnimi državami, ki bo sedaj najbrž hitro podpisana.

Prelom med sovjeti in Italijo

Rim, 25. jan. b. »Giornale d'Italia« poroča iz Pariza, da bo sovjetski komisar Litvinov na sestanku Sveta ZN v Zenevi obvestil predstavnike Francije in Britanije, da bo Rusija kmalu prekinila diplomatske in trgovske zveze z Italijo, Japonsko in Nemčijo, poleg tega pa bo podvojila svojo pomoč republikanski Španiji.

Poslednji milijon Turkov se izseli iz Bolgarije

Ankara, 25. jan. AA. (Stefani.) Meseca februarja se začne med Turčijo in Bolgarijo pogajanja za ureditev vprašanja o vrnitvi poldruga milijona Turkov, živčih v Bolgariji, v domovino. Dogovor bo ugotovil pravico teh oseb, ki se bodo vrstile v Turčijo, da smejo prodati svoja posestva in prenesti na Turško svoje kmetijsko orodje. Turška narodna skupščina bo dovolila 3 milijone turških lir za kritje selitvenih stroškov.

K razširjenju pokrovnostnega zavarovanja

Belgrad, 25. jan. m. Minister za socialno politiko in narodno zdravje Dragiša Cvetković in minister dr. Krek sta danes popoldne sprejela zastopstvo Pokojninskega zavoda iz Ljubljane radi raznih vprašanj, ki se tičejo razširitve Pokojninskega zavarovanja zasebnih namestencev na vso državo. Minister za socialno politiko je zastopstvu, ki ga vodi predsednik Pokojninskega zavoda dr. Milavec obljubil, da bo v najkrajšem času določil področja posameznih zavodov in imenoval začasne samouprave. Nadalje je obljubil, da ostane vsa Dalmacija, t. j. Split in Dubrovnik pri ljubljanskem Pokojninskem zavodu. Zastopniki so se dogovorili z resornim ministrom tudi glede raznih aranžmanov, ki se tičejo dokupa let itd.

Osebnosti

Belgrad, 25. jan. m. Tu je bil občni zbor Touring-kluba, na katerem je bil izvoljen nov upravni odbor. Predsedstvo sestavljajo: podguverner Narodne banke Zepić, bivši minister dr. Kraljević, bančni ravatelj Anton Končan. Od Slovencev so še v odboru: iz Belgrada odvetnik dr. Lasić, trgovec Anton Binter, iz Ljubljane pa inž. Ivan Bartl, ravatelj mestne planarne, dr. Ciril Žižek, ravatelj »Putnika« in Josip Loos, ravatelj »Putnika« iz Maribora.

Belgrad, 25. jan. AA. Z odlokom ministra za gozdove in rudnike je premeščen za gozdarskega pristava v 8. skupini na banski upravi inž. Viktor Sušković, doslej na Sušaku.

Rdeča Španija — podružnica sovjetske Rusije

Zločinski proglas I. internacionale

Pariz, 25. jan. m. (Od našega posebnega poročevalca.) Državljanska vojna v Španiji se nadaljuje z vso brezobzirnostjo. Po vseh pripravah sodeči kaže, da pripravljajo vodja nacionalistične Španije general Franco za mesec marec veliko ofenzivo, s katero misli zadati smrtni udarec komunistični organizaciji v Španiji. Strašne vesti iz republikanske, odnosno bolje rečeno iz komunistične Španije so te dni prinesli begunci iz Madrida in Barcelone v Pariz. Podatki so zanimivi in iz njih se vidi, da se je bilanca lanskega leta v onem delu Španije, ki jo imajo v svoji oblasti rdeči, zaključila s popolno boljševarstvom tega ozemlja. Vlado sestavljajo komunisti in socialisti, med katerimi ni nobene razlike. Zaradi tega obe skupini strumno delata na združitvi obeh strank in sta že docela žrtvovali svoje strankarske cilje interesom vojne.

V »republikanski« Španiji imajo komunisti vso oblast v rokah. Zaradi tega vodilni komunistični vodje posevajo največjo pozornost političnim komisarjem, ki so vsi komunisti. Socialistov je le neznatno število.

Komunistična akcija za vojsko je zavzela najširši obseg in imajo vse vodilne položaje v armadi v rokah izključno komunisti. Komunisti pozdravljajo z dvignjeno pestjo in je to uraden pozdrav španske »republikanske« vojske. Tako pozdravljajo pri vseh manifestacijah v čast sovjetski Rusiji. Komunistična stranka je tudi slovesno proglasila, da se morajo smatrati za sovražnike režima oni, ki se ne izražajo in pišejo najugodnejše o sovjetski Rusiji.

Sodstvo mora biti najzvestejši čuvár komunistične ureditve španske države. Zaradi tega je predsednik apelacijskega sodišča razposlal posebnih okrožnic vsem podrejenim sodiščem, v katerih jim naroča, da mora ljudska pravica temeljiti na sindikalnih organizacijah in samo na onih političnih strankah, ki sestavljajo ljudsko fronto.

Kakor v začetku državljanske vojne, tako tudi zdaj duhovščina trpi preganjanje. Ne mine skoraj dan brez kakšne žrtve, bodisi duhovnika ali redovnice. Duhovniki, ki so si na kakršenkoli način doslej ohranili življenje, se zaradi smrtnih nevarnosti ne smejo pojaviti na ulicah. Komunistična vlada je po vsej »republikanski« Španiji zaprla vse cerkve in najstrožje prepovedala kakršnekoli verske obrede. V začetku so se kršitve te prepovedi kaznovala s smrtjo, zdaj pa duhovnike pošiljajo v ječo, iz katere se doslej še nihče ni vrnil.

Komunisti so srednji stan (tudi meščanski stan) iztrobili ter samo v Madridu pobili okoli 80.000 članov meščanskih družin, prav tako tudi v Barceloni in ostalih mestih. To delo je opra-

vila Čeka, ki je organizirana čisto po sovjetskem vzoru in katero morajo podpirati ljudska sodišča, ki delijo po vzoru sovjetskih rabljev pravico in razpolagajo z življenjem in smrtjo meščanov, delavcev in kmetov v takozvani republikanski Španiji.

Komunistična vlada vzgaja mladino čisto v komunističnem duhu, to je na čisto protivrški podlagi s povečevanjem sovjetske Rusije in vseh dosedanjih uporov španskega ljudstva proti državnim oblastem.

Komunistična vlada je v Španiji tudi glede organizacije gospodarske proizvodnje povsem posnela sovjetsko Rusijo. Zemljišča se obdelujejo v obliki malih parcel ali na kolektivni podlagi. Vsa industrija brez razlike je kolektivizirana. Vsa trgovina na veliko, tako notranja kakor zunanja, je podzavljena.

Iz vseh teh podatkov je razvidno, da sedanja »republikanska« Španija v vsakem oziru predstavlja sovjetsko Rusijo št. 2. Vse tri internacionale podpirajo »republikansko« Španijo z vsemi mogočimi sredstvi in pozivajo svoje organizacije po vsem svetu v boj kot in sabotažo vsega, kar gre v prilog nacionalistične Španije. Sedanji krvniki v »republikanski« Španiji se dobro zavedajo, da bi zmaga republikanizma v Španiji dejansko pomenila uzakonitev boljševarstva in komunizma v Španiji. Najboljši dokaz za to je poziv, ki ga je poslal osrednji odbor I. internacionale vsem svojim organizacijam v Evropi, da morajo z vsemi silami delati na to, da se vse simpatije, ki jih ljudska fronta v posameznih evropskih državah goji napram španskemu proletariatu, morajo izkoristiti v tem smislu, da se španska revolucija prenese v vse one evropske države, v katerih obstoja za to razpoloženje med širokimi ljudskimi plastmi.

Salamanca, 25. januarja. AA. (DNB) Pohrudno poročajo, da poteka boji pri Teruelu še vedno zelo ogorčeno. Odpor rdečih čet popušta postopno, toda vidno zaradi hudega pritiska nacionalnih čet. Protinapadi rdečih čet so zelo redki. V bitki, ki je trajala 40 dni, so nacionalisti ujeli 5000 rdečih vojakov, med temi tudi veliko število oficirjev. Razen tega so nacionalisti našli na bojišču mnogo orožja in so pri tej priliki zaplenili tudi več letal. Slepane izgube rdečih čenjo na 30.000 mrtvih in ranjenih. Poleg tega potrjujejo, da narašča bojna sila nacionalnih čet, zlasti letalstva in vojne mornarice očitno z vsakim dnem. Vojne ladje rdečih si ne upajo več na odprto morje. Tekom današnjega dne je nacionalno letalstvo bombardiralo sovražne postojanke na terulemskem bojišču. Na odseku Villastar, jugozapadno od Teruela so nacionalistična letala uničila večje število rdečih enot.

Italija — Jugoslavija

Dr. Stojadinović o gospodarskih odnosih

Belgrad, 25. januarja. AA. V zvezi z nedavno končanim drugim zasedanjem stalnega italijansko-jugoslovanskega gospodarskega odbora v Belgradu, je predsednik vlade in zun. minister dr. Stojadinović po svoji vrnitvi iz Nemčije dal tele informacije o uspehih zasedanja tega odbora:

Na prvem zasedanju stalnega italijansko-jugoslovanskega gospodarskega odbora pred več ko šestimi meseci v Rimu se je reklo, da je ta odbor državne gospodarske politike poklican, da v trajnih stikih načrtno dela za čim boljše ureditev medsebojne trgovine, pri čemer naj ga vodijo v prvi vrsti kupne in plačilne možnosti obeh držav, razširitev medsebojne trgovine na širše gospodarsko sodelovanje in na zagotovitev pravilnega izvajanja pogodbenih določil. Vse dotlej namreč, dokler ne bodo na svetu zavladali svobodnejši režimi v trgovinskih politikah, se delovanje takšnih odborov po ad hoc formiranih delegacijah kaže primerneje in učinkoviteje, ker družbi s kontinuirano delo tudi boljše spoznavanje medsebojnega gospodarskega razmerja. Drugemu zasedanju v Belgradu od 12. do 17. t. m. je bil namen, določiti podlago za medsebojno trgovino, torej določiti izvozne kontingente za prihodnjih 6 mesecev. Za to je moglo biti poklicano samo sedanje stanje našega klirinškega salda proti Italiji in

izgledi za pomnožitev uvoza iz Italije za likvidiranje našega aktivnega računa. Na podlagi obojestranske presoje vseh možnosti, ki pridejo v poštev, smo sklenili, da se tudi v bodoče ohrani isti obseg medsebojne trgovine, z drugimi besedami, isti kontingenti za naš les, živino in drugo blago, kakor jih določa zapisnik prvega zasedanja odbora 8. julija lanskega leta. Izbraba teh kontingentov navzgor ali navzdol je odvisna izključno od razvoja plačilne bilance. Da se doseže ravnotežje plačilnega prometa, je odbor proučil možnost zvišanja uvoza iz Italije in odstranitve vseh težkoč za medsebojno trgovino. Ker so preferenčne ugodnosti, ki jih je Italija dovoljevala raznim drugim državam, zadnjih 6 mesecev pa tudi nam, v začetku januarja t. l. prenehale, se avtomatsko nič več ne izvajajo, zato je pa ponovno obnovljena prejšnja enakost med našo državo in ostalimi doslej preferiranimi državami. Odbor je razpravljal tudi o možnosti olajšav železniškega prometa med obema državama, o zboljanju obmejnega razmerja med Sušakom in Reko, o tranzitu med tema dvema pristaniščema itd. Pri proučevanju vseh teh vprašanj, smo strogo upoštevali posebne interese obeh držav in posebne razmere posameznih krajev.

Domači odmevi

Nekaj o punktacijah

»Slovenski narod«, ki po navadi političnih stavev, ki so svoj vek preživeli, rad pripoveduje gugalne zgodbe, obravnava zdaj znano knjigo gospoda dekana Škrbca o šenčurskih dogodkih in kar je bilo z njimi zvezanega. Z otroško naslado navaja »Slovenski narod« ugotovitev dekana Škrbca, da so bile slovenske punktacije dr. Korošca veliko bolj radikalne kot tako imenovane hrvatske punktacije, pa da dr. Korošca za to niso tirali pred sodišče, temveč so ga samo internirali. Ne vemo, kaj se prav za prav »Narodu« bolj dopade oziroma ne dopade, ali da dr. Korošca niso tirali pred sodišče ali pa da so bile punktacije dr. Korošca še veliko bolj radikalne nego dr. Mačkove. Na vsak način je treba »Slovenskemu narodu«, ki pravi, da čez sedem let vse prav pride, poklicati v spomin neke druge punktacije, in sicer punktacije, ki jih je pomagal sestaviti in podpisal dr. Kramer s svojim takratnim duhovnim vodjo in političnim šefom, rajnim Svetozarjem Pribečevićem, po smrti Stjepana Radića, ko je namreč vodja slovenske JNS bil v ljuti opoziciji zoper to, kar je takrat imenoval srbijanski ali belgrajski režim. Te punktacije namreč so v nekem oziru še bolj radikalne nego dr. Koroščeve in bi bilo prav, če bi jih »Narodu«, ki tako pridno prepisuje iz vseh mogočih knjig, tudi te dr. Kramerjeve punktacije objavil ali pa vsaj povedal, kako so radikalne oziroma revolucionarne, tako da taji sploh vse osnove, na katerih počiva jugoslovanska država. Seveda je bilo to takrat, ko je današnja JNS bila v opoziciji, poučno in deloma tudi zabavno pa bi bilo le, če bi »Narodu« danes, ko je od Kramerjevih punktacij minilo že nekaj več ko sedem let, svoje bravce tudi na ta državopravni dokument sponnil. Mogoče nam bo »Narodu« to storijo povedal prihodnjič.

Potreben opomin

»Slovenski narod« je zelo ogorčen, da nemški narodni socializem Bolgare označuje kot Tatare ali Mongole, zato da bi jim odrek slovenski značaj. »Narodu« je na to teorijo, ki ni nova, ampak stara že par sto let, tako da ni prav nikogar presenetila, zato tako zelo hud, kakor pravi, ker se med Slovani vedno najdejo naivni ljudje, ki takim trditvam nasedajo, pa tudi propalice, ki proti plačilu stopajo v tujo službo z nalogo, da zastupljajo odnose med posameznimi slovenskimi narodi. K temu propalcam računa »Narodu« tudi predsednika Matice Hrvatske prof. Lukasa, ki je baje v nekem svojem govoru izjavil, da so Hrvatom mnogo bližji Bavarci kakor pa sosedni Slovenci. Ogorčenje »Naroda« bi bilo popolnoma razumljivo in znak globokega slovenskega rodoljubja, če ne bi bil »Slovenski narod« pozabil, da je on od začetka naše nove države pa do nedavna sam vedno očital Bolgarom, da niso pravi Jugoslovani pa tudi ne polnovredni Slovani, ampak očitno od mongolske miselnosti okuženi, če ne ravno čisti Mongoli. To je bilo namreč takrat, ko so unitaristični Jugoslovni Bolgare zametavali in jih prav tako označevali kot »zastupljene s tujim elementom in duhom«, kakor so označevali »kot prepojene od germanskega duha« Slovence, z izjemo jenesarjev, ki sploh niso Slovenci, oziroma vsaj do najnovjšega časa niso hoteli biti Slovenci, ampak so že v materinem telesu bili pravi in čisti Jugoslovni. Prav je, če se je »Narodu« zdaj spokoril k čisto nasprotnemu vse-slovenskemu gledanju, vendar pa bi moral to povedati, da bi mogli čitatelji razumeti, kako da zdaj naenkrat Bolgare spet prišteva k pristnemu slovanstvu.

Škofovske poslanice v »Jutru«

»Jutro«, ki zadnje čase rado citira same škofe, navaja v svoji številki od 25. t. m. poslanico barskega nadškofa dr. Dobrečiča jugoslovanskim izseljencem v Zedinjenih državah. Pravi, da ponatiskuje njegove rodoljubne besede z željo, da bi »našle pot tudi v stolpe v duhu katoliške akcije in po navodilih škofovskih konferenc pisanih slovenskih listov«. Mi mislimo, da nam zdaj, ko je že »Jutro«, ta »najbolj razširjeni list v Jugoslaviji«, kakor se samo imenuje, prinesel poslanico, tega ni treba, posebno zato, ker barski nadškof v svoji poslanici ni povedal ničesar izvanrednega in se prav za prav njegove besede bolj tihejo ljudi, ki pišejo in berejo »Jutro« kakor nas. V svoji poslanici namreč nadškof dr. Dobrečič poziva naše ljudi v Ameriki, naj se med seboj ljubijo, najsi bodo te ali one vere. Srbi, Hrvati ali Slovenci, in naj živijo med seboj v lepi slogi. Želim samo, da bi se glasil slovenske JNS in vsi njegovi pristaši po tih besedah ravnali, in zelo škoda je, da niso lepih nauk barskega nadškofa vpoštevali že veliko prej, ker bi bilo Jugoslaviji in vsem njenim veram ter narodom prihranjenega veliko razdora, zla in notranjih borb, če bi se bila naša JNS vedno in vseskozi ravnala po teh pristno krščanskih in katoliških načelih, zlasti v dobi protikonkordatne gonje...

Rakek, 25. jan. Ružič Aras na poti v Zenevo. Danes je s orient-ekspresom okoli Rakek popotoval turški zunanji minister g. dr. Ružič Aras v spremstvu svojega kabinetnega šefa g. Hoemaza. G. dr. Ružič Aras se pelje v Zenevo, kjer bo 26. jan. seja Sveta Zveze narodov.

Belgrad, 25. jan. m. Predsednik vlade dr. Stojadinović je sprejel nocoj v svojem kabinetu narodne poslanke JRZ dr. Koce, Gajška, in Djuro Miškinovića v zadevi poletja razprave glede financiranja graditve železniške proge Črnomoč-Vrbosko.

Dr. Henrik Steska:

Odnos pokrajin do države

Pri državah večjega obsega se pojavlja potreba kar najbolj intenzivnega spoznavanja posebnosti posameznih pokrajin, iz katerih je država sestavljena. Ta potreba je tem silnejša, čim bolj se razlikujejo te pokrajine med sabo po naravnih zemljepisnih razmerah in po vkoreninjenih družinskih odnosih. K naravnim zemljepisnim čini- teljem štejemo zlasti takšno konfiguracijo tal, ki omogoča dobro povezanost in lahko dostopnost v lastnih mejah pokrajine na eni strani, a na drugi strani neko oddaljevanje pokrajine od sosednih krajev države po višjih grebenih, širokih gozdih, težje dostopnih soteskah, močvirjih, širokih dero- čih vodah, obsežnejših neobljedenih ozemljih ali pa večjo oddaljenost od prometnih žil in središč drugih pokrajin. Tudi različnost geološke sestave tal in reliefa ozemlja sploh, dalje drugo podnebje, posebnost lege pokrajine ob morju, plovnih vo- dah in drugih naravnih prometnih črt ustvarjajo različne pogoje gospodarskega življenja in kolikor toliko tudi različno duševno razpoloženje.

Poleg teh fizikogeografskih faktorjev povzro- čujejo tudi razna antropogeografska dejstva raz- like. Zbog enakih ali vsaj sličnih doživljanj v teku stoletij in ob večjem ali manjšem mešanju krvi v fizikogeografski enoti nastane vendar neka skupna kultura in skupno kulturno stremenje, najsi si poedine socialne skupine tudi v dokajnji meri nasprotujejo, da, nekatera posebna naspro- tva v pokrajini jej vtisnejo še posebej znaki.

Ako naj bo državno delovanje uspešno in ako naj ne absorbirajo neprikladni, da celo škodljivi napori po tem večji enobraznosti vse tiste držav- ne oblasti, se mora tudi država ozirati na poseb- nosti svojih pokrajin. Omogočiti mora razvoj vseh plodnih sil v pokrajini, v kolikor ne nasprotu- jejo osnovni ideji, iz katere črpa država svojo pravico do obstanka, ter ne ovirajo reda in pa ravnotežja v notranjosti države in navzven.

V naši državi je problem pokrajin posebno važen. Naravne zemljepisne posebnosti in pa še posebno večstoleten, deloma celo več nego tisoč- leten različni zgodovinski razvoj silijo državno oblast, da javno upravo privarava posebnim po- trebam posameznih pokrajin. Preden je prišlo do zedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev v eni državi, so se po sebi umljivo poudarjale okol- nosti, zavoljo katerih smo stremeli po združitvi, a sedaj, ko smo združeni v skupni državi, pa ena- ko upravičeno navajamo vsa ona dejstva, zastra- n katerih država oblast ne sme zanemarjati pokra- jinske posebnosti. Zgrajati se nad tem in očitati nedoslednost, bi bilo neumestno.

V izdatni meri more država ustreči tem tež- njam z uvedbo obsežne pokrajinske samouprave. Že za državno upravo so pokrajine važna ozemlja. Vendar nikakor ne zadošča, da se v državni upra- vi uvajajo v podrejenosti pod centralo, za vse državno ozemlje namenjeno vlado še drž. upravna oblast srednje stopnje za pokrajine in končno še državna upravna oblast nižje stopnje za še manj- še dele državnega teritorija. Taka administrativna decentralizacija, ki jo nekateri manj primerno imenujejo dekoncentracija, ni drugače nego si- stem nad- in podrejenosti stopenj državne uprave in ima namen, da se višje oblasti razbremenijo manj važnih poslov in pa onih, ki zahtevajo zna- nje krajevnih razmer ali neposreden stik z ljud- stvom in ki se brez krajevnih instanc ne dajo opravljati; dalje, da sprednja stopnja nadzira nižjo. Zgolj z ustanovitvijo pokrajinskih, okrajnih in še nižjih oblastev, ki so državna oblastva, pa še ni v zadostni meri ustreženo pokrajinski tež- njam. Je mnogo interesov in koristi, ki jih mo- rejo le neposredno prizadeti krogi v pokrajini dobro spoznavati in zastopati, ne pa od centralne vlade dirigirani državni organi. Javne naloge, ki imajo svoj izvor v skupnem sožitju, v manjših in večjih geografskih enotah državnega ozemlja ali ki so nastale z izvrševanjem enakega poklica in s pripadnostjo enakemu stanu, te naloge torej je treba povsem ali deloma prepustiti pripadni- kom takih teritorialnih skupin in družinskih slo- jev in pa njih predstavitelstvu v lastno upravo, t. j. v samoupravo. To vrsto decentralizacije imenu- jemo decentralizacijo po samoupravi. Najvažnejša izmed teh vrst samouprav je gotovo pokrajinska samouprava.

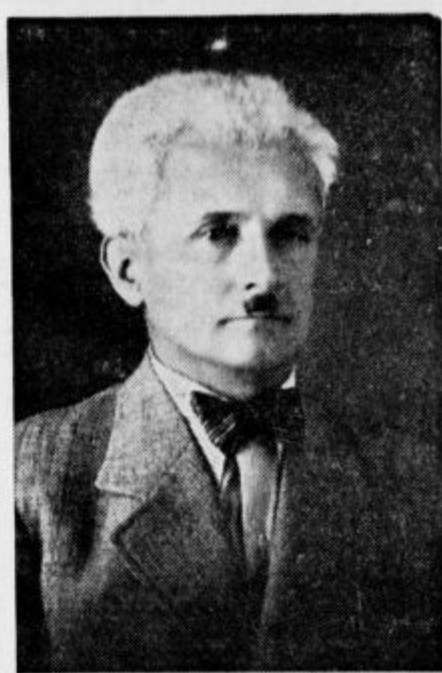
Težavna je razmejitev med državo in pokra- jinsko samoupravo, le z velikim trudom moremo najti srednjo pot med nasprotujočimi si naziranj

in težnjami. Proučevati je treba družabne raz- mere in njih vzroke in nato izbirati sredstva, s katerimi ulegemo ob danih družinskih razmerah doseči trden red in oporo za harmoničen podvig materialne in idealne kulture. Pri izbiranju teh sredstev, h katerim štejemo raznotere pravne in- stitute in druge ukrepe, je zlasti treba, da znamo, kakšna sredstva so se obnesla in pod kakšnimi okolnostmi. Le taka, že v dolgoletni praksi pre- skušana in zadostno fundirana konstruktivna prav- na znanost bo mogla biti zanesljiv vodič državni politiki kot praktični znanosti, ki mora izbegavati nepotrebnemu kolebanju sem ter tja, opustiti vsa- ko politično ekvilibristiko od danes na jutri in se izogibati nezaželenim brezplodnim bojem.

Urediti je treba nase državo tako, da ne bo trpela jugoslovanska državna misel in da se ne bodo nenaravno potiskale v stran trdno vkoreni- njene pokrajinske posebnosti. Lega ob savski in moravsko-vardarski prometni črti s križiščem v Beogradu, dalje izredna sorodnost mnogostevnih jugoslovanskih narečij na tem ozemlju in njih komaj opazno prehajanje iz enega v drugo na-

rečje, kakor tudi malodane popolna istost hrvat- skega in srbskega pismenega jezika pa njiju ve- lika podobnost sicer samostojnim slovenskim pi- smenim jezikom, potem nesposobnost lastne dr- žavne tvorbe na zelo ozkem pasu med Dinarskim razvodjem in Jadranom, a ista jezičnost tega ozem- lja s svojim zaledjem, na katero je tudi gospo- darsko povsem navezano, končno potreba večje državne tvorbe, ki more Srbe, Hrvate in Slovence ohraniti bolj ali manj silnega pritiska sosedov in velesil, vse to dokazuje nujnost obstoja Jugosla- vije. Ne zadošča pa to spoznanje, treba je tudi globoko ljubezni do naše države kot širše domo- vine. Ako naj bodo ob stiski vse zavoljo svoje številnosti ali zbog svojih nadkriljujočih vrednot pomembne družabne skupine sposobne in obenem tudi pripravljene za najtežje žrtve in najprejkejšo obrambo države, je pač treba opustiti vsako oma- lovaževanje pokrajinskih posebnosti. Tak postopek bi rodil le hud odpor in mržnjo in s tem obenem slabil odpornost in zanos naše države. Država, ki hoče uživati tudi v inozemstvu vsestransko spoštovanje, se mora izogibati takim notranjim sporom.

Meja med državno in pokrajinsko kompetenco se da na različne načine potegniti. V posebnem članku bom, o njej razpravljaj, upoštevaje zlasti one načine, te razmejitve, ki se dajo brez pre- velikega odpora in nevarnih perturbacij izvesti.

Dr. Franc Bončina, novi železniški ravnatelj v Ljubljani

Bratovske skladnice

V očeh socialnodemokratskega časopisja

Najmanj poučeni in najmanj informirani list »Delavska politika«, glasilo peščice socialnih de- mokratov v dravski banovini, nam stavlja neka vprašanja zaradi bratovskih skladnic. Novo ured- bo je »Delavska politika« seveda napadla ter jo razglasila kot udarec za naše rudarje. »Slovenec« seveda te uredbe ni izdal in ni sodeloval pri njej, ohranili pa smo si toliko samostojnosti, da bi mogli to uredbo tudi kritizirati, ali jo celo za- vrniti, če bi bila res tako slaba, kakor jo socialni demokratski tisk razglašal. Bili pa smo objektivni in smo v našem poročilu popolnoma mirno na- vedli glavna določila nove uredbe, ki sicer res ni idealna ter je majhen odstotek zavarovancev izgubil nekaj pravic, vendar pa ta izguba ni tako huda, če jo primerjamo s pridobljenimi pravicami ogromne večine rudarjev in plavzarjev. Lahko je upiti in goljufati rudarje s kričnimi argumenti, ki ne drže, saj se rudar težko znajde v množici paragrafov. Nova uredba o rudarskem zavarova- nju ima namreč kar 168 paragrafov. »Delavska politika« pa graja samo dva.

Mi nasprotno ugotavljamo: že sanacija glave- ne bratovske skladnice same je korak, ki je vre- den vsega pozdrava. Vseh zadnjih deset let pod prejšnjimi in sedanjim režimom smo dosledno zahtevali sanacijo bratovske skladnice, kateri naj prispevajo tudi južni in na novo nastajajoči rud- nik. »Delavska politika« se čudi, kako je bilo mogoče zvišati pokojnine in znižati prispevke hkrati. To je navadna demagogija in običajno hujkanje, ki je vse tudi morda Trepč in Boru ter vsem neslovenskim rudnikom, kakaj ti bodo tudi prispevali. »Delavska politika« pa more mir- no še dalje pisati proti interesom slovenskih ru- darjev. To je naš odgovor na naše prvo nastav- ljeno vprašanje.

Člen 50. je res sporen, in če ni tako idealen mi nismo krivi, ni pa tudi tako katastrofalen ka- kor kriči »Delavska politika«. Ta člen jasno do- loča, da traja članstvo še šest mesecev, potem ko poteče zavarovanje, članstvo se ohrani za slučaj vojaščine, za primer redukcije in vsaki osebi, ki je bila tri leta uslužbena v rudarskem podjetju in to za eno leto brezposelnosti. Glavni upravni odbor pa more tudi podaljšati pravice članstva. Odgovor na vprašanje pa daje najboljši člen 51., ki jasno določa:

Oseba, ki ponovno stopi v članstvo, prejme vračunan ves čas prejšnjega zavarovanja za pri- mer starosti in onemoglosti, če ponovno izpolni eno leto članstva ter je poprej imela nad eno leto vračunljivega polnopravnega članstva, brez oziroma na to, če je, ali če ni plačeval letne pri- stojbine.

»Delavska politika« je torej prebrala samo čl. 50. ne pa čl. 51. Na čl. 82., v katerega se tudi zaletava »Delavska politika« se ne bomo bolj po- drobno ozirali. Ta člen določa namreč, da dobe zavarovalnino le resnični invalidi, ne pa tisti in-

validi, ki morejo opravljati druga dela. V slo- venskih rudnikih je bila vedno navada, če je rudar izgubil en prst, da je dobil lažje delo in iste prejemke, kakor prej. Popolni invalidi bodo dobivali podporo, oziroma zavarovalnino, kolikor jim pripada. Nikjer v Evropi pa ni navada, da bi kdo prejemal mezdno za plačano delo in povrh tega še invalidnino ali zavarovalnino.

Na četrto vprašanje »Delavske politike«, v kolikor so nova pravila o bratovskih skladnicah boljše od prejšnjih, pa odgovorjamo: boljše je nekaj, kakor nič. Prejemki so znižani, pokojnine zvišane in nova uredba je dokončno odstranila nevarnost, da bi glavna bratovska skladnica in vse krajevne bratovske skladnice sploh propadle, naši rudarji, ki so desetletja plačevali vanje pa bi bili na starost brez vsakih pokojnin!

»Delavska politika« bi se rada razpisala o tem vprašanju pa ne ve, kako zelo s svojim ne- umnim pisanjem škoduje našim rudarjem.

Ugotavljamo pa, da so bila nova pravila spre- jeta sporazumno med delodajalci in delavci, ka- tero so med drugimi tudi zastopali socialni de- mokrati. Slovenski socialni demokrati sedaj sra- mežljivo molče, ker ne bi radi povedali, ali so ali niso glasovali za ta pravila. Pri pogajanjih je bil čas, da bi se morebitne pomanjkljivosti od- pravile!

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

Razbojniški napad na trgovko

Kranj, 25. januarja.

V ponedeljek, 24. t. m., dopoldne je peljal, kakor običajno, pekovski pomočnik trdke Bučar iz Kranja z avtomobilom kruh in slašče v Čirče. Ko se je ustavil pred trgovino Anice Grm, sta prišla iz sosednje gostilne dva brezposelna de- lavca, in sicer Mihelč Franc, doma iz okolice Škofje Loke, in Brezar Ivan iz Trebnjega. Oba sta bila očividno pijana in sta zahtevala, naj jima

da slašče in kruha. Pekovski pomočnik se ni zme- nil za njune zahteve, marveč je odnesel kruh v trgovino Anice Grm, kjer se je grel pri peči neki berač. Oba brezposelna delavca sta šla za njim in ponovila svojo zahtevo, nakar ju je pomočnik od- ločno zavrnil, da ne bosta dobila slašče. Zaradi tega sta se začela oba nasilneža še bolj razburjati in razgrajati po trgovini, zato je pihel pomočnik z avtomobilom v Kranj po orožnike. Trgovka gospa Anica Grm je nato odločno nastopila in hotela iz- gnati vse tri postopake iz trgovine. Eden izmed njih je pograbil za neki topi predmet in udaril trgovko dvakrat po glavi, večkrat pa po životu. Gospa Grm se je zapotekla iz trgovine in se zgru- dila nezavestna na tla, v trgovini pa sta ostala sama brezposelna, kajti tretji je zbežal, ko je vi- del, da je dobila trgovka nevarne poškodbe. Kma- lu zatem se je vrnil domov mož trgovke, ki je takoj poslal v Kranj po zdravnika. Zdravnik je ugotovil, da je dobila nesrečna žrtev hujše po- škodbe na glavi in več lažjih poškodb na rami. Napadalec so orožniki uklenili in odgnali v kranj- ske policijske zapore.

Trbovlje

Nesreče pri delu. V petek zvečer se je na Doberni, pri Dukičevem obratu, vdrl plaz in zmazana zemlja je tako močno udarila delav- ca Antona Žičkarja, da mu je v kolenu zdrobila nogo, višje v kolku pa se enkrat zlomila. Tova- riš, s katerim sta odkopavala, je še pravočasno odskočil in tako ušel nesreči. Žičkarja so pripe- ljali v rudniško bolnišnico.

Takega uspeha ni dosegel že dolgo noben film v Ljubljani

K NO UNION Tel. 22-21

Ljudje pridejo po dvakrat, celo po trikrat in ne morejo prebraviti tega filma. Zlasti ženske so navdušene:

Danes že 6. dan predvajanja! Predstave ob 16., 19.15. in 21.15. ur

Kirchfeldski župnik

H. Jaray, H. Sterk in drugi člani dunajskega Burgtheatra. Poje znameniti pevski zbor Wiener Sängerknaben.

Roland Dorgelès:

Kaj sem doživel v Rusiji?

(Nadaljevanje.)

Če čutijo nekaj kopejk v žepu, jih nemudoma potrošijo kot otroci. Ko pa jim zmanjka najpotreb- nejšega, se lepo vrste v prodajalnah, ki so ob ta- kih prilikah odprte do polnoči, in kupujejo prepro- sta živila. Ne le, da ni nobenega kredita, v skladi- ščih je treba plačevati celo vnaprej in osebje vam bo postreglo šele po predložitvi vstopnice.

Sicer pa — ali eplah veste, da so prodajalke mnogo manj upoštevane kot v meščanskih državah in da delajo osem, devet ur dnevno? Mesto, da bi izkoristile sovjetske nedelje (šesti dan v tednu), imajo prosto, kadar se naključijo. Samo dvakrat na leto so trgovine zaprte: prvega maja in 7. novem- bra. In vse to delo opravljajo za sto do sto padeset rubljev Potniki, ki ne verjamejo mojim besedam, se lahko pouče v Gorkogo ulici v Moskvi ali v Le- ningradu na Perspektivi 25. oktobra. Svetujem jim pa največjo previdnost, kajti pod režimom svobode imajo delavci strogo prepoved, da bi v tujem raz- glašali svoj zaslužek. Tak prestopok spada v pod- ročje ekonomske špijonaže in pelje naravnost v ječo. Kljub vsemu pa se ti ta uboga dekleta zdé zadovoljna. Trdno so prepričana, da bi v drugih dr- žavah delala še več in celo za manjšo plačo.

Spretnost in utrjenost režima držita ljudstvo v popolni nevednosti o vsem, kar se dogaja drugod. Da se v SSSR formalna prepoved prevanjanja tu- jih listov in knjig drugače tolmači? En sam razlog je: strah pred resnico.

Delavci in kmet — zlasti mlada — se smatrata srečna zato, ker sta prepričana, da se njunim vrst- nikom po Evropi godi še slabše. Listi jim pripove- dujejo, da v kapitalističnih državah proletariat

strada, da delavci ne morejo, ne smejo v bolnišnice, da siromašnim otrokom ni dano hoditi v šolo, da je gledališče na razpolago edinele imenitnikom in meščanom. Meni samemu se je pripetilo nekaj iz- rednega. V čakalnici mestnega sodišča v Kazanu blizu kolodvora mi je delovodja iz tovarne za čevlje trdil, da je delavcem dostop v Bulojevski gozd za- branjen. Ko sem mu odločno dopovedoval gaš za- sprotno, je poklical svoje tovariše in ti so mu pri- trdili, rekoč, da so to brali črno na belem.

Drugi zopet se niso dali prepričati, da imajo tenci pri nas volilno pravico in da imamo zamorska poslance, senatorje in ministre.

»Nikar se ne mučite, gospod Dorgelès. Dobro vem, da imate predsojke...«

Ni povedal do konca, samo nasmehnil se je, in jaz bi ga za to sladkobnost najrajši zbil v zemljo. TSF bi lahko predstavljala nevarnost, čeprav ljudje ne umejo tujih jezikov, toda aparate imajo samo bogati. Drugi se zadovoljuje s kolektivnim sprejemnikom, ki je spojen z moskovsko kominter- no. Zavrtiš kolese — in kot da si odprl pipo — vedno boš poslušal navdušene politične govore, vpletene med glasbene komade Čajkovskega.

Ljudj popolnoma nič ne vedo, nimajo pravice, da bi kaj vedeli. Domislim se ptičev, ki jih ljudje oselepijo, da bi potem lepše žrgoleli.

Na kaj se izgovarjajo, da bi opravičili svoje ravnanje? Samo na eno: na carizem. Ljudstvo vpo- očujejo življenje pod nenasišnimi gospodari, zabito duhovščino, posmehljivim plemstvom, pod neusmi- ljivimi oficirji. Kot na krono vsega slabega pa ka- žejo na krute sodne postopke.

Naposled — bila je vojna: kri. Sledilo je zati- ranje in preganjanje: spet kri. Nič čudnega, da se jim današnje zatišje zdi pravi raj.

Strankini govorniki, listi, radio jim brez kon- ca in kraja zatrjujejo, da vse pripada njim. »Tvoje so vse te zgradbe, tvoje brodove, tvoja skladi- šča...« Ljudje poslušajo in verjamejo, smehljajo se, češ, kako smo bogati.

Vkreal sem se na »Sibir cin gledal mornarje, s kakšno ljubeznijo so skrbeli za ladjo.

»Naša je,« so mi pravili v prekipljavem po- nosu. »Naša hiša na vodi in mi hočemo, da je lepa.« Tudi v Franciji lahko porečeš redovito: »Tvoja je vojašnica!«

Ali strojevodji: »Tvoja je lokomotiva!« Spre- hajalec, ki postopa po parkih: »Tvoji so ti čudoviti nasadi!« Podeželanu, ki ga pot zanesse v Louvre: »Le občuduj te tvoje podobice!« Vse to ne bo nič manj točno.

Sovjetski človek nima nič in vendar misli, da je vse v njegovi lasti. Govore mi: »Ti vladaš,« in revček verjame. Skratka — istočasno je suženj in gospodar; a iluzija je biti gospodar, ki samemu sebi nalaga suženjstvo.

Gospodar česa? Naj mi vendar kdo razjasni! Gospodar v tovarni? Ta bi bila lepa! Kakor je po- metač v Saint Lazaru lastnik kolodvora, prav nič več.

Vendar sem videl, da čuti vidno zadoščenje — čuti namreč, da ga več nihče ne izrablja. Njegov gospodar nima zdaj nikakega obraza, marveč le še ime trasta, firme ali zveze. Sovjeti so izvrstno uspehi s tem, da so zatrl zavist; na najkrutejši na- čin so odpravili, kar jim ni bilo po volji, padale so glave... A še vedno se javljajo.

Načelo, da človek ne sme izrabljati človeka, je tako dosledno izvedeno, da privatni advokat ne more imeti tajnika in da mizar nima pravice do vajenca. Le v tovarni, kadar zapove šef, se mora gibati na žive in mrtve.

Vsako ustanovo — tovarno, urad, umetniško delavnico, karkoli — upravlja »trojka«, ki jo tvo-

rijo ravnatelj podjetja, tajnik komunistične stran- ke in predsednik sindikata. Ravnatelja imenuje osrednja oblast, ljudski komisariat za pridelavo živil, če gre za konzerve, če gre za čevlje, pa ljud- ski komisariat za lahko industrijo. Kdo imenuje tajnika komunistične stranke? Komunistična ce- lica, in sicer pod vplivom osrednjega odbora. Kar zadeva predsednika sindikata, ki ga izvolijo vsi de- lavci skupaj, treba poudariti, da ima tudi tukaj politika svoje prste, kajti njegovo kandidato- ro predložijo edinele stranke.

Ravnatelj, ki zasluži deset do dvajsetkrat več nego delavci, da o drugih ugodnostih (stanovanje, avtomobil...) niti ne govorim... ima sam vso oblast. Tu naj omenim besedo, ki jo je pomočnik komisarja za težko industrijo izpregovoril na ne- kem zboru visokega letalskega osebja: »Kadar vstopi ravnatelj v tovarno, morajo vsi zatrepetati.« In v resnici se vsi bode. Res je pa tudi, da z veli- kim zadoščenjem spremljajo svojega ravnatelja, kadar ga kot najpreprostejšega delavca kazensko pošljejo na čisto drugi konec države. Tajnik komu- nistične stranke ima zgolj dolžnost, da nadzira ravnatelja, kajti o zaupanju ni govora. Predsednik se- nata naposled, neposredni predstavnik delavstva, se bavi samo z najpreprostejšimi vprašanji notra- nje organizacije, njegova edina dolžnost je podpi- sovanje bonov za počivališča, bolnišnice in morskala kopališča.

Sicer pa ni treba misliti, da ti neškodljivi funkcionarji marsičesa ne tvegajo. Zmota postane takoj kaznivno dejanje, uslužnost za zločin. Tako je na priliko načelnik urada za socialno zavarovanje v Kijevu imel pred kratkim to slabost, da je raz- delil med najpotrebnejše nekaj odpustnic za počit- nice, nakar se je opogumil in prodal vstopnico za zdravilišča nekaterim bolnikom, ki so jim manjkala potrebne zveze. Pogrešeno je storil, kaj? Šef H- nančnega oddelka kakor tudi šef higienskega ura- da sta mu pomagala, bila sta torej sokrivca. Konec: 23. junija letos so vse tri enostavno ustrelili.

Drobne novice

Koledar

Sreda, 26. jan.: Polikarp. škof; Pavla, vdova Četrtak, 27. januarja: Janez Zlatoust, cerkveni učnik

Novi grobovi

† V Ljubljani je v ponedeljek zvečer umrl g. Ivan Letnar, dolgoletni nameščeneec tvrde Tönies. Pogreb bo danes ob 2 popoldne na pokopališču pri Sv. Križu. — Na Dolenjski cesti 56-a je mirno v Gospodu zaspala gospa Ana Pokovec, žena posestnika in državnega upokojenca. Pokopali jo bodo v četrtek ob 4 popoldne.

† V Dragi je izdihnila svojo dušo v 66. letu starosti gospa Marija Comino. Pogreb bo v četrtek zjutraj ob 8 na farno pokopališče v Dragi.

Naj jim sveti večna luč! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

Ne prebiraj in ne ongavi,

Bonbon *Bonbon* vzemi pravi.

Osebnosti

— Poročila sta se dne 24. jan. v cerkvi Kristusa Kralja v Logarjevi dolini g. Franc Logar, župan občine Solčava in veleposelnik ter lastnik priljubljenega letovišča »Logar« v svetovnoznani Logarjevi dolini, z gđ. Cagran Reziko, dipl. učiteljico iz Banovec, župnija Križevci pri Ljutomeru. — Zavedni slovenski krščanski dvojici iskreno čestitamo!

— Iz banovinske službe. V banovinsko službo in za asistenta v VII. položajni skupini v banovinski bolnišnici v Mariboru je bil sprejet dr. Milavec Vladimir, asistent v obli državnih bolnišnic v Ljubljani. Banovinska pomožna tajnika Jagodič Alojzij in Golar Josip pri banki upravi v Ljubljani sta napredovala v V. položajno skupino. Za tehničnega višjega pristava v VII. pol. skupini sta napredovala inž. Krajnc Jožef in inž. Sitar Ivan pri banki upravi v Ljubljani. Za ekonomo v VIII. pol. skupini je napredoval Bizjak Anton pri banki upravi v Ljubljani. Za banov. arhivara v VII. pol. skupini je napredovala Vrhovec Ivanka v banovinski bolnišnici v Slovenjgradcu. Za banovinsko upravno pis. uradnico v X. pol. skupini je postavljena Toroš Mara pri banki upravi v Ljubljani. Za banovinskega uradniškega pripravnika pri okr. načelnstvu v Logatcu je postavljen Semrov Milan. Za zvanika je postavljen Grošek Alojzij pri oddelku kontrole mer okrajnega načelnstva v Celju. Za policijskega stražnika III. razreda je postavljen stražnik Žužek Franc v Ljubljani.

Marinirani RUSI

— Obrtniki, obrtnice! Vsem zavednim slovenskim obrtnikom in obrtnicam priporočamo, da se naroče na list »Slovenski obrtniki«, ki je glasilo Zveze slov. obrtnikov. List bo vsakemu obrtniku le v korist in pridnoba do njegovega stanu, kakor tudi do stanovske organizacije. List izhaja mesečno, prinaša razne strokovne članke, odredbe, ki se tičejo obrtnikov. Vodi borbo za zboljšanje obrtnega stanu, za njegov obstanek in napredek. List »Slovenski obrtniki« mora imeti vsak zavezen slovenski obrtnik. Stane letno samo 18 dinarjev. Naročite ga pri upravi, Kolodvorska ul. 25 v Ljubljani.

— Prepovedan tisk. Službene novice št. 16 objavljajo, da je drž. pravdnikstvo v Zagrebu prepovedalo prodajati in razširjati brošuro »Cifera o gradnji kolnog mosta preko Save u Zagrebu«, ki je bila tiskana v Zagrebu.

— Izprememba rodovinskega imena je dovolila banska uprava drav. banovine Francu Dover, orožniku v pokopu, pristojnemu v občini Sv. Lovrenca na Pohorju, mariborski okraj, v »Dover«.

BOUVIER VINO V STEKLENICAH GORNJA RADGONA

— Avtobusni promet na progi Ljubljana-Sušak. Od danes naprej se zopet redno vrši avtobusni promet na tej progi ter odhaja avtobus vsako jutro ob 6 izpred hotela »Metropol«.

— Vreme. Evropa: Nad severno Evropo je globoka depresija, ki se počasi širi čez britanske otoke proti Franciji in dalje na vzhod v smeri proti Črnemu morju. Dežuje in sneži v Rusiji. V srednji in južni Evropi visok pritisk, ki pa počasi izgublja moč in ima za posledico pretežno jasno vreme. — Jugoslavija: Pretežno jasno vreme na Primorju in v zahodnih krajih. Deloma oblačno v sredini države in v severnih delih. Temperatura se je nekoliko znižala po vsej državi. Najnižja je zabeležena v Ljubljani —5, najvišja pa v Mostarju +15. Napoved za danes: Pretežno oblačno po vsej kraljevini. Nekoliko deževno. Temperatura se ne bo mnogo spremenila.

— Pri težki stolici napetosti glavobolu vsled naprtja očisti ena do dve čaši naravnih »Franz-Josefov« grenke vode prebavne organe »Franz-Josefovo« vodo lahko jemljejo tudi bolniki, ki leže, in jo imajo za dobro.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

— Vloma v cerkev. V vasi Blizni pri Trogiru je bilo vlomljeno v cerkev Male Gospe. Vlomilci so odnesli več zlatih predmetov, med njimi zlat prstan, zlat verigo in nekaj droblja.

— Na dosmrtno je bilo obsojen pred okrožnim sodiščem na Sušaku Dragutin Haramija, ki je 9. decembra lanskega leta umoril babico Ivko Moleševičevo.

— Dragocena preproga. V sarajevskem muzeju imajo dragoceno perzijsko preprogo, o kateri je izjavil angleški vseučiliški profesor Artur Pop, da je edinstven primer svoje vrste na vsem svetu in je posebej važen za proučevanje perzijske preproge. Po mnenju profesorja Popa je ta preproga vredna okrog 15 milijonov dinarjev. Preprogo je dobil sarajevski muzej z Dunaja, kamor jo je konec preteklega stoletja prinesel neki bivši avstrijski diplomat iz Teherana.

— Nesreča italijanskega parnika. Te dni je pri izlizu reke Neretve nasleda italijanska motorna jadrnica »Rafaelo Angelone«, ki je nasleda

prvič že pretekli četrtek, pa jo je takrat izvelkel naš parnik »Plavnik«. Zaradi te nesreče je bil ves ladijski promet na Neretvi za nekaj ur prekinjen, dokler niso jadrnice izvelkli na globoko vodo.

Ljubljana

Sreda, 26. januarja 1938

Gledališče

Drama. Sreda, 26. jan.: »Gospodična Julija«. »Snubača« Red A. Četrtak, 27. jan.: »Veronika Deseniška« Red B. Petek, 28. jan.: »Zaprto Sobota, 29. jan. ob 15. »Šinkovci« Dijska predstava po globoko znižanih cenah Izven ob 20: »Zaprto. Nedelja, 30. jan. ob 15: »Snežuljica«. Mladinska predstava. Izven. Ob 20: »Bela bolezen« Izven. Cene od 20 din navzdol.

Opera. Sreda, 26. jan.: »Linda di Clamounix«. Red Sreda. Gostovanje gđ. Župevčeve Četrtak, 27. jan.: »Seviljski brivci« Red Četrtak. Petek, 28. jan.: »Zaprto. Sobota, 29. jan.: »Madame Butterfly«. Izven. Gostovanje italijanskih lirskih pevcev. Nedelja, 30. jan. ob 15: »Pod to goro zeleno«. Izven. Cene od 30 din navzdol. Ob 20: »Traviata«. Izven. Gostovanje italijanskih lirskih pevcev.

Prireditvi in zabave

Prireditvi odsek Trnovo priredi skupno z dekliskim krožkom na Svečnico 2. februarja ob 8 zvečer v frančiškanski dvorani telovadno akademijo Spored: 1. državna himna, 2. živa slika, 3. proste vaje devetorice, 4. mladence: proste vaje za l. 1938, 5. talca telovadba, 6. deklamacija, 7. mladci: proste vaje za l. 1938, 8. govor g. župnika Cegnarja Po odmoru: 9. člani: proste vaje za l. 1938, 10. članice: simbolične vaje »Na tujih tleh«, 11. petje fantovskega zbora, 12. naraščaj: proste vaje za l. 1938, 13. bradlja, 14. članice »Slovenke smot«, 15. zaključna skupina. Sodeluje godba »Sloga«. Cene: sedeži od 4—10 din, stojališča 3 din. Predprodaja: Pax et Bonum, tel. 43-63, in v Trnovskem prosvetnem domu.

Predavanja

Karitativna zveza priredi drvi ob 8 drugo letošnje predavanje v beli dvorani hotela Union. Predaval bo sanitetni polkovnik v p. g. dr. Matej Justin o predmetu »Blagoslov bolniške postelje«. Vstopnine ni.

Krščansko žensko društvo opozarja p. n. starše in vzgojitelje na predavanje: »Moralno-verska vzgoja v predpubertetni dobi«, ki bo drvi ob 8 v dvorani Akademike doma. Govori gospa prof. Srečka Habernikova.

Rokodelski dom. Danes zvečer ob 8 bo predaval g. Anton Cerar-Danilo. Naslov njegovemu pre-

odlične kakovosti v pločevinastih dozah po 2½ litra, vsebuje 60, 70 in 80 rib, cena **za dozo 45 dinarjev**

postavljeno na vsako železniško postajo kupca, ako se naroči najmanj 6 doz, plačljivo po povzetju, dobite pri **NASI RIBI SPLIT**, proizvajalca mariniranih in prekajenih rib

davanju je: »Moja pot v Benetke«. Vabimo k prav obilni udeležbi.

Prosvetno društvo Sv. Krištof. V četrtek bo v društveni dvorani zanimivo predavanje: Pogled na sodobni problem. Pričetek ob osmih zvečer.

Prosvetno društvo Trnovo. Osmi prosvetni večer v sredo 26. jan. ob 8 v Društvenem domu je posvečen spominu na našega velikega in nepozabnega nadškofa dr. Antona Bon. Jegliča. Skopitno predavanje o Jegliču bo imel stolni kanonik dr. Kimovec Franc. Po predavanju se bo predvajal film o Jegličevem pogrebu.

Moste. Sporočamo, da drevi sestanka moskega odseka ne bo, je preložen na prihodnji teden. Prosimo, da obvestite tudi druge. — Odbor.

III. javno predavanje Slavističnega društva v Ljubljani bo v petek, dne 28. t. m., ob 20. v predavalnici Drž. trgovske akademije (Bleiweisova cesta). Predaval bo g. prof. dr. Mirko Rupel o slavnem slovenskem pridigarju Janezu Seelokriškem. Vljudno vabljeni. Vstop prost.

Ljudska univerza v Ljubljani. Drevi bo predaval o jugoslovanskem vprašanju med svetovno vojno g. prof. dr. Fran Zwitter. Predavanje bo v mali dvorani Filharmoničnega društva (kino Matica). Pričetek ob 20. Vstopnine ni.

Pri podružnici SVD za Ljubljano bo drevi ob 19 v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi predaval inž. g. Vilko Masten o »karpitih«. Vstop prost.

Vič. Podružnica Sadržarskega in vrtnarskega društva Ljubljana-Vič priredi v četrtek 27. t. m. ob 7 zvečer v telovadnici viške šole strokovno predavanje: Nadaljevanje o vzgoji sadnih špalirjev. Predaval bo g. Lenard iz St. Vida.

Sestanki

Fantovski odsek Moste bo imel drevi ob 8 svoj redni sestanek v Ljudskem domu. Predaval bo g. svetnik Narte Velikonja. Novinci iskreno vabljeni.

Naše dijaštvo

Kongregacija akademikov pri oo. jezuitih ima drevi točno ob 20 svoj redni sestanek v običajnih prostorih, vhod Žrnjskega cesta 9. Tovariši novinci toplo vabljeni. — Prefekt.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12, in mr. Komotar, Tržaška cesta — Vič.

Nešteto priznanj

ki so jih izrekle gospodinjice o

PERIONU

potrjuje odlično kvaliteto tega pralnega sredstva

I V počastitev spomina za pok. go. dr. Jenkovo daruje ga. Ivana Lautar 100 din stolni Vincencijevi konferenci.

I Otrci so oskrnili mrtvašnico pri sv. Krištofu. Pred dnevi smo poročali o oskrnitvi mrtvašnice pri sv. Krištofu. Ta žalosten dogodek, ko so bili odneseni skoraj vsi kovinasti in železni predmeti iz mrtvašnice, poleg tega pa je bilo oplenjeno sosednje evangelijsko pokopališče, je zbudil mnogo pozornosti in zgražanja. Policija je sedaj ugotovila, da je na oba pokopališča vdrla ono noč tolpa petih mladoletnikov, in sicer treh bratov v starosti 18, 14 in 10 let, nekega drugega 16 letnega dečka in njegove 19 letne sestre in še nekega 15 letnega dečka. Ti mladi ljudje so najprej ukradli na evangelijskem pokopališču 8 metrov dolgo in 2,50 metrov široko ograjo, last Rudolfa Reichela iz Ljubljane. Ograja je bila vredna 3000 din. Nato

Premiera! Slavni korziški pevec TINO ROSSI in njegovih 40 kitaristov v velikem filmu pesmi in ljubezni

Marinella

Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Bogat in aktualen predprogram: Potop ameriškega vojne broda »Panay« itd.

KINO MATICA Telefon 21-24

so pa še oplenili mrtvašnico ter odnesli od tam železno peč, dve mali mrtvaški cinkasti krsti, šest svečnih podložnikov, tri stojala za petrolejsko svetiljko in medenasto kljuko z okovi. Vse to so prodali nekemu brezvestnemu trgovcu s starimi kovinami. Železo in druge kovine so namreč sedaj zelo cene in jih trgovci morejo prav ugodno razpečati. Tatiči so prodali kovine po smešno nizki ceni, trgovci pa je spravil lež dobilek. Policija mora takim trgovcem malo bolj stopiti na prste.

I Skozi zapore okrožnega sodišča na Miklošičevi cesti je romalo lansko leto 1427 ljudi. Od teh jih je bilo 546 v sodnem priporu, 406 v preiskovalnem zaporu in 429 obsojencev. Gojencev je bilo 71. Vsi so lani odsedeli za zamreženimi okni nič manj kot 78.049 dni. Porcij je bilo razdeljenih 77.251. Vsa prehrana je stala letniščno 301.310 dinarjev. Zanimivo je, da je v zadnjih letih število kaznjencev zelo naraslo. Največje je bilo leta 1934, ko je znašal stalež jetnikov konec leta 357.

I Dve obsoj. Vinko Škerjanc, 37 letni štuka-ter iz Devic Marije v Polju, se je večeraj dopoldne zagovarjal pred okrožnim sodiščem, ker je bil obtožen, da je 6 decembra lani ukradel nekemu Dovžu Antonu v Ljubljani kolo znamke »Viktorija«. Kolo je bilo vredno 1500 dinarjev. Poleg tega pa je moral Škerjanc odgovarjati še za to, ker se je decembra lani povrnil v mesto navzile prepovedi policije. Obsojen je bil na osem mesecev in deset dni strogega zaporu in na izgubo

častnih državljskih pravic za dobo treh let. Zaradi požiga sta se večeraj zagovarjala pred malim senatom 34 letni Anton Uršič iz Bisteršice in njegova žena, 27 letna Frančiška. Lani 6. novembra je Uršič v Slevem zažgal Zagar Mariji leseno stanovanjsko in gospodarsko poslopje, žena Frančiška pa mu je dala vžigalice. Oba sta svoje dejanje priznala. Sodišče je Antona Uršiča obsodilo na kazen 5 mesecev strogega zaporu, ženo Frančiško pa na dva meseca strogega zaporu, pogojno za dve leti.

I Šempetrski bojevniki. V ponedeljek zvečer so v gostilni g. Leopolda Zupančiča zborovali člani skupine bojevnikov Ljubljana-Sempeter. Udeležba članov je bila zelo velika. Predsedniško poročilo je podal g. Leopold Zupančič, ki je zlasti poročal o bojevniki proslavi spomina padlih Šempetrčanov na dan prvega novembra in pa o vprašanju predstavitev spomenika padlim. Spomenik bo letos prestavljen na bolj vidno mesto, to je na vogal šempetrske cerkve nasproti Šarabonove trgovine. Tajniško poročilo je podal g. Gajšek, blagajniško pa g. Jančar. Govorila sta še zastopnika Zveze bojevnikov g. referent Wagner, ki je očrtal delo Zveze, in pa g. Košir, ki je podal precej izčrpano poročilo, kako napreduje delo za postavitev spomenika slovenskemu vojakom na Brezjah. Pri volitvah je bil v glavnem izvoljen stari odbor s predsednikom g. Leopoldom Zupančičem. Na novo je bil izvoljen v odbor g. Josip Lončar.

Ljubljanski občinski svet

Ljubljana, 25. januarja.

Danes ob 5 popoldne je bila redna seja ljubljanskega občinskega sveta, ki je bila zelo kratka, ter so bili vsi predlogi soglasno in brez debate sprejeti. Seji je v imenu banske uprave prisostvoval inspektor dr. Guštin Sejo je otvoril in vodil župan dr. Adlešič, ki se je v svojem predsedstvenem poročilu spominjal predvsem starega prijatelja Ljubljane, pokojnega prškega župana dr. Karla Baxe, ki je že ponovno obiskal Ljubljano, dalje ljubljanskih meščanov zdravniku dr. Jv. Höglerja in vzgojitelja prof. Ivana Beleta, nato pokojnega učitelja, politika in pisatelja Franca Jakliča, znanstvenika univ. prof. dr. Alfreda Šerka, neutrudne javne delavke in zagovornice slovenske vzajemnosti ge. Terezine Jenkove ter dr. Ivana Modica, bivšega sodnika v pok. in odvjetnika ter bivšega občinskega svetnika. Občinski svet je spomin vseh primerno počastil in jim vzkliknil: »Slava«.

Oton Župančič — častni meščan Ljubljane

Zelo lep in globok govor je imel nato g. župan dr. Adlešič o slovenskem pesniku Otonu Župančiču, ki je sedaj slavil 60 letnico svojega rojstva. Slavlil ga je kot velikega sina Bele Krajine, očrtal je njegovo pesniško rast, zlasti pa njegovo povezanost s slovensko zemljo in Ljubljano ter mu izrazil v imenu Ljubljane in vse slovenske javnosti hvaležnost za njegovo delo. Izrazil je prošnjo, naj še dalje ustvarja nove umetnine, naj med prvimi člani Slovenske akademije znanosti in umetnosti organizira nje umetniški del, naj s spretno roko še nadalje vodi naše Narodno gledališče ter s svojo vzpodbudno besedo bodri slovenski Pen-klub.

»Zato mislim,« je nadaljeval g. župan, »da govorim iz srca vseh ljubljancov, če ga prosim, da sprejme za svoj 60 letni jubilej častno meščanstvo mesta Ljubljane, najvišje odlikovanje, ki ga more dati naše mesto, ali kakor ga imenuje zakon, častno članstvo. Zato prosim slavni mestni svet, da sprejme moj nujni predlog: »Zaradi velikih izrednih zaslug za književnost, kulturo in jezik slovenskega naroda imenuje mestni svet ljubljanski g. Otona Župančiča, slovenskega književnika, za častnega člana mestne občine ljubljanske.«

Predlog g. župana je bil sprejet z navdušenim aplavzom.

Poročilo finančnega odbora je podal prof. Dermastia. Sprejeti so bili vsi njegovi predlogi, tako da se poveča postavka s prenosom iz druge postavke za 3692 din, ki bodo uporabljeni za preizkušnjo mleka na trgu. Mestna občina bo prispevala k šolskemu proračunu Ljubljana — Sv. Peter 22%, namreč 3000 in 8000 din. Stranišča v bežigradski šoli bodo popravljena, kar bo veljalo 20.000 din. Mestni socialni urad bo zaposlil pri ureditvi gradu 20 delavcev iz svojega proračuna. Potrebno pa je orodje in narodno gradivo, za kar je mestni svet odobril znesek 15.000 din. Odpisan je bil manjši dolg na zakupnini za mestni prostor. Staro tramvajsko remizo ima sedaj v najemu vojaška oblast, ki pa zahteva popravilo, za kar je bilo odobrenih 12.000 din. Ugodi se prošnji gospodarskega urada, da se dovoli uporaba 5% prihranka za vzdrževanje mestnih poslopij, prav tako se dovoli uporaba 5% prihranka od 394.000 za pisarniške potrebščine. Odločki se prošnja za znižanje najemnin v zgradbah carinarne, ker so najemnine že do sedaj nizke. Trošarinski urad bo v bodoče plačeval električno luč na linijskih uradnih mestih elektrarni. Nabavila se za 1500 din dve pelerini za nočno službo dohodarstvenih uslužbencev. Za nabavo inventarja mestnih uradov se dovoli 20.000 din. Trošarinski uradi bodo med seboj v bodoče zvezani s telefonom, zato pa odpade nabava avtomobila. Za tehniške izpite je bil odobren kredit 3000 din. Odobrena je bila božičnica mestnim delavcem v iznosu dvodnevnega merze. Neki stranki se odpišejo stroški za napravo hodnika, ker niso izterljivi. Stalni volivni imenik, ki ga mora mestna občina voditi, bo veljal 10.000 din, kar je bilo tudi odobreno.

Mestna hranilnica bo oprostila vse vloge

Prof. Dermastia je nato poročal o položaju Mestne hranilnice. Mestna hranilnica je šla l. 1933 pod zaščito. Leta 1936 ji je mestna občina vrnila 33.175.000 din, s čimer je Mestna hranilnica mogla oprostiti vse vloge do 40.000 din. Sedaj pa ima še 108 vlagateljev z vlogami od 40.000 do 100.000 din v skupnem znesku 71.530.000 din. 181 vlagateljev pa ima svoje vloge čez 100.000 v skupni vrednosti 126 milijonov din. Stanje hranilnice se boljša in nove vloge znašajo že 37 milij. din. Mestna hranilnica stremi za oprestitvijo vseh vlog in za opustitvijo vsake zaščite. Dne 4. oktobra 1937 je zato zaprosila pri Narodni banki za kredit

35 milij. din, ki ga bo uporabila le, če bo to nujno potrebno in da se izogne slehernemu presenečenju. Narodna banka je ta kredit odobrila, zahteva pa v zastavo prvovrstne menice, dalje pa menice, ki jo podpiše Mestna hranilnica in pa mestna občina v višini 42.559.000 din. Če se to izpolni, bo naš največji denarni zavod popolnoma prišel iz zage. Mestna hranilnica pa bo mogla svoj odvisni denar, ki ga sedaj ne ve kam plasirati, naloziti tudi v dolgoročno posojila. Za mestno občino ne pomenja podpis na tej menici nobenega novega bremena, ker mestna občina mora še tako in tako jamčiti za obveznice Mestne hranilnice. Predlog prof. Dermastie, da mestna občina prevzame jamstvo za ta kredit, je bil soglasno sprejet.

Poročilo obrtno-industrijskega odbora je podal g. Miroslav Zupan.

Odobrene so bile koncesije za gostilne: Angeli Kumerčič na Sv. Petra cesti 55, Jakobu Kajfežu na Gosposvetski cesti 8, Jakobu Zadnikarju na Brdu 18, Ivanu Devu v Florijanski ulici 20, Ivanu Zalazniku za kavarno na Starem trgu 21, Marku Samaluku za prenos gostilne s Poljanske ceste 11 v Slomškovo ulico 2. Druge prošnje so bile odklonjene.

Poročilo gradbenega odbora je podal univ. prof. dr. Stele.

Poročal je o raznih parcelacijah ter so bili vsi njegovi predlogi soglasno sprejeti.

Poročilo socialno-političnega odbora je podal dr. Tomaž Klinar. Šlo je samo za neki ugovor, ki pa je bil zavrnjen.

Poročilo kulturnega odbora je podal profesor Kranjc.

Na njegov predlog je bilo sprejeto, da občina uvede spominske knjige po českem vzoru, to je nekako občinsko kroniko, ki jo bo pisal letopisec, vodil in nadzoroval pa jo bo kulturni odbor. Pravilnik o tej knjigi je bil soglasno sprejet. Dalje je bil sprejet predlog kulturnega odbora, da se preimenujejo nekatere ulice v priključenih občinah na Viču, Zg. Siskin in v Stožicah. Tieste ulice, ki se nadaljujejo iz mesta v te ulice, dobe ime ljubljanskih ulic.

Prof. Dermastia je nato podal poročilo trošarskega odbora.

Na njegov predlog so bili vsi trije vloženi ugovori odklonjeni.

Poročilo personalno pravnega odbora je podal g. Avgust Novak. Poročal je o sprejemu v domovinsko zvezo ter so bili njegovi predlogi soglasno sprejeti.

Na njegov predlog so bili izvoljeni v disciplinsko razsodišče 1. stopnje inspektor g. Wester in g. Mašič, za namestnika pa prof. Kranjc in g. Vidar. V disciplinsko sodišče 2. stopnje pa dr. Kamušič in dr. Azman, za namestnika pa dr. Korun in prof. Jos. Osana. Namesto rektorja dr. Kušaja, ki je odstopil, je bil izvoljen v razsodišče delavske zavarovalnice dr. Azman.

Samostojni predlogi in interpelacije

G. Florjančič je vložil predlog o zadevi vodarine in prirastkarine v Zg. Siskin, ki ni upravičena. G. Pavlič je vložil predlog o potrebi kanalizacije pri stari strugi Ljubljanice. G. Kralj in g. Likar sta vložila nujni predlog z resolucijo, v kateri protestirata proti nameravani spremembi železniške tarife. Zaradi konkurence avtomobilov bi se tarifa na kratke proge znižala, pač pa povečala na razdalje čez 500 km. To bi pomenilo hud udarec za Slovenijo, ki izvažata industrijske izdelke na jug in dobiva živež z juga. Nujni predlog je bil sprejet in resolucija soglasno odobrena. Zupan dr. Adlešič pa je obljubil, da bo na odločajočih mestih v tem smislu posredoval. G. Cerne je vložil predlog o vprašanju založnih in točilnih klet, kar naj bi se olajšalo. Ravatelj Osapa je interpeliral g. župana o prostorih davčne uprave, ki so nezaščiteni in občinstvu za muko. Nujno potrebno je novo uradno poslopje davčne uprave v Ljubljani. Zupan je obljubil, da se bo za to zadevo zavzel. G. Likar in g. Kralj sta vložila interpelacijo, v kateri protestirata proti nameravani centralizaciji javnih tiskovin, s čimer bi bilo prizadeženo zlasti slovensko grafično delavstvo. G. župan je izjavil, da se bo tudi za to zadevo zavzel.

Tajna seja

Na tajni seji je občinski svet obravnaval razne osebne zadeve. Mesto šefa odseka za telesno vzgojo je bilo oddano prof. Marjanu Dobovšku. Upokojeni so: Rajko Doberlet, Ivan Zakotnik in Vladimir Kabaj. Napredovali so pri mestni občini: uradniški pripravnik Mihelčič, na liceju pa profesorji: dr. Marta Blinc, dr. Anton Dolinar, Slava Jelenc, Milena Kobe, Andro Kuliš, Vera Pirc, Ivan Polželnik in Milena Uršič.

Iz mestne službe je izstopila Dora Petrič. Za goldnega čuvaja je sprejet Josip Brečelnik, za solskega slugo na Viču pa Franc Gorjup.

Dražba kož divjačine

O kvaliteti blaga je treba reči, da že nekaj let ni bila tako dobra, kakor letos. Tudi množina krzna je bila prilično velika, znamenje, da so lovci letos divjad in roparice dobro lovili.

Cene so napram onim lanskega leta padle zlasti za lisice. Temu je krivo predvsem to, da je Nemčija kot vedni glavni uvoznik naših lisic v zadnjem času prepovedala uvoz naših lisic na nemški trg. Tu bo pač treba poskrbeti, da se dovoli do dražbe, ki bo meseca marca, uvoz naših lisic v Nemčijo. Drugi razlog padca cenam lisic pa je ta, da mnogi prodajalci prodajajo svoje blago pod roko po raznih gostilnah in na sejmu samem. Zgodilo se je, da so prodali prvovrstne lisice po 70 do 80 din in še manj. Če krzno pod roko prodajo neupravičeno, zlasti divji lovec, je to še razumljivo. Lisice so kupovali kupci za Anglijo in Francijo. Letos so popolnoma izostali kupci iz Italije, pač pa so bili zastopani oni iz Nemčije, Avstrije, Češkoslovaške in Švedske poleg navedenih iz Francije in Anglije. Na dražbi dosežene cene za krzno so bile naslednje:

Lisice gorske	din 130.— do 150.—
Lisice poljske (zelo malo zanimanja)	> 110.—
Lisice posebni komadi do	> 200.—
Kune zlatice	> 850.— do 800.—
Kune belice	> 475.— do 555.—
Dihurji	> 70.— do 90.—
Vidre	> 230.—
Polhi brez zanimanja	> 7.20
Zajci divji	> 1.50
Zajci divji jesenski	> 10.— do 13.—
Srne	> 11.—
Gamsi	> 15.—
Jeleni 1 kg	> 77.— do 80.—
Jazbeci	> 10.—
Divje svinje	> 1.90
Domači zajci	> 6.—
Domače mačke	> 6.—

Gornje cene se razumejo za krzno prima kvalitete po klasifikaciji. — Prihodnja dražba bo dne 7. marca 1938.

Nova trgovinska pogajanja. V februarju je pričakovati, da se bodo začela trgovinska pogajanja z Avstrijo, in sicer na Dunaju. Tudi je verjetno, da bomo že februarja začeli trgovinska pogajanja z Egiptom. Dosedanja prizadevanja skleniti trgovinsko pogodbo z Argentino so se izjalovila, zaradi tega je sedaj naša vlada predlagala, naj se vrše trgovinska pogajanja pri enem izmed tistih argentinskih poslanstev v Evropi, ki razpolaga z odgovarjajočim osebjem in materialom za taka pogajanja.

Denarni zavodi v letu 1937. Od 620 bank, kolikor jih je obstajalo na koncu leta 1937, je bilo pod zaščito 322, od 61 hranilnic pa 23, torej skupaj 345 denarnih zavodov brez zadržkov. Dovoljen je odlog plačil 275 zavodom, odlog plačil in sanacija 18 zavodom, 32 zavodov je v izvenkonkurzni likvidaciji, 9 zavodov se je že odreklo zaščiti. Nerešeno so še prošnje 20 zavodov za zaščito. Pri zaščitenih bankah so se v prvi polovici 1937 likvidne vloge zmanjšale od 3.201 na 3.103 milij. likvidne in nove vloge pa povečale od 708 na 1.045 milij. din. Vse vloge pri vseh zavodih so se lani v prvi polovici povečale od 8.165 na 8.554 milij. din, od tega zmrznjene vloge od 3.804 na 3.955, likvidne vloge pa od 4.321 na 4.655 milij. din.

Delovni trg v naši državi. Po podatkih osrednje uprave za posredovanje dela v naši državi je bilo na koncu leta 1937 prijavljenih 30.287 brezposelnih, od teh 24.500 delavcev in 5787 delavk, največ brezposelnih je v gozdnozagarski industriji, t. j. 1066.

Povečanje industrijske produkcije v naši državi. Lani je bilo v nova industrijska podjetja vloženih v naši državi 1.200 milij. din novega kapitala. Število podjetij je naraslo za 307, t. j. za 10,4%. Posebno znaten je napredek tekstilne industrije, kjer je bilo instaliranih lani 40.000 novih vreten v skupni vrednosti 120 milij. din.

Izvoz čevljev iz naše države. Ze lani smo poročali, da so jugoslovanske Batine tvornice dobile naročilo za 100.000 parov čevljev za izvoz, ker češki Bata ne more sam podelati vseh naročil. V zvezi s tem je tudi obisk g. Jana Bate iz Zlina v Borovem, kjer so jugoslovanske Batine tvornice. Gre za povečanje tvornice, ki naj bi dobavljale čevlje za bližnji vzhod.

Uspeh varčevanja. V hrvatskih krajih je bilo že dolgo časa vpeljano organizirano tedensko ali mesečno varčevanje, ki je zbralo lepe vsote denarja hranilcem, ki bi drugače nikdar ne mogli zbrati teh vsot. To so uvidele tudi banke in je med njimi uvedla tako varčevalno organizacijo tudi Jugoslovanska banka leta 1931. Osnuje se hranilno kolo, v katerega lahko vstopi vsakdo, ki se obveže prihraniti in plačati na teden vsaj 5 din ali pa mnogokratnik te vsote. Za vloge izplačuje zavod 5,2% čistih. Kdor n. pr. tedensko v 4. letih vlaga po 5 din, vloži dejansko 1040 din, dobi pa na koncu 4. leta izplačan znesek 1150 din, torej 110 din obresti. Pri večjih zneskih je naravno dobiček na obrestih znatnejši. Banka je uvedla prvo kolo (za tedensko varčevanje) leta 1931, nadalje je takoj po zaključku prvega kola uvedla tudi drugo kolo, ki še traja, obenem pa je zaradi velikega zanimanja uvedla še 3. kolo v letu 1937, letos pa prične dne 7. februarja 1938 s 4. kolom.

Povečanje prometa v sušaskem pristanišču. Promet v javnih in carinskih skladiščih na Sušaku se je povečal od 72.020 ton v letu 1936 na 128.742 ton. Vse promet sušaskega pristanišča je znašal lani 740.834 ton (1936 502.581 ton). Posebno se je povečal lani izvoz, ker je šlo naše žito skozi naša pristanišča v svet, ekoli Sušak je bilo izvoženih lani 128.748 ton žita. Tudi uvozni promet je narastel, kar se vidi zlasti iz tega, da je število uvoženih predmetov zelo naraslo in se je raznolikost prometa zelo povečala.

Nova železniška stanovanjska zgradba v Ljubljani. Fond za zgradbo stanovanjskih hiš na

področju ljubljanskega železniškega ravnateljstva razpisuje licitacijo za zgradbo trinadstropne stanovanjske hiše na parcelah št. 76/2 in 76/3 kat. občine Kapucinsko predmestje za 22. februar 1938.

Menični slovarček. V samozaložbi je izdal prof. dr. trg. akademije v Mariboru F. Friderik Degana priročni menični slovarček. V slovarčku nam avtor po priznanih virih po abecednem redu podaja glavne pojme iz menične prave in prakse kakor tudi glavne francoske, nemške italijanske in druge izraze, ki prihajajo v poštev. Radi priročnosti bo menični slovarček zelo dobro služil praksi, posebno pa šolskemu pouku menične prave in znanja o menici sploh. Menični slovarček stane 20 din in se dobi pri založniku samem v Mariboru.

Dobave. Strojni oddelek ravn. drž. železnice v Ljubljani sprejema do dne 31. januarja ponudbe za dobavo samotne opeke; do dne 4. februarja za dobavo azbestnih in grafitnih vrvic in azbestnih plošč.

Licitacije. Dne 27. januarja bo v intendanturi štaba dravske divizije oblasti v Ljubljani licitacija za dobavo večje množine fižola, olja, kisa ter kavinih konzerv in dne 28. januarja za dobavo 60 tisoč kilogramov zdroba in 15.000 kg olja za potrebe vojskva.

KINO SLOGA
predvaja premiero velikega glasbenega filma:
Bal v Metropolu
V glavni vlogi najboljši filmski umetniki: Viktorija v. Balasko, Heinz v. Cleve, Heinrich George, H. Welsner. Film globoke vsebine in srčne kulture
Predstave ob 16., 19. in 21.15 uri

Borza
Dne 25. januarja 1938.

Denar
V zasebnem kliringu je ostal na naših borzah angleški funt neizpremenjen: v Ljubljani na 238 denar, v Zagrebu in Belgradu 237.20—238.80.

Avstrijski šiling se je v Ljubljani malo uvrstil na 8.60—8.70, v Zagrebu na 8.605—8.705, v Belgradu na 8.60—8.70.

Grški boni so beležili v Zagrebu 29.02—29.72, v Belgradu 30 blago.

Nemški čeki so se ustalili na 14.40—14.60, nadalje so beležili v Zagrebu za sredo februarja 14.50—14.70, za konec marca 14.53—14.73, za konec junija 14.50—14.70.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 1.375.728 din, v Belgradu 3.870.796 din. Nadalje izkazuje Belgrad v efekti 1.654.820 din prometa.

Ljubljana — tečaj s primom

Amsterdam 100 h. gold.	2404.41—2419.01
Berlin 100 mark	1736.03—1749.91
Bruselj 100 belg.	728.95—734.01
Curih 100 frankov	996.45—1003.52
London 1 funt	215.25—217.30
Newyork 100 dolarjev	4281.01—4317.33
Pariz 100 frankov	143.02—144.45
Praga 100 kron	151.33—152.43
Trst 100 lir	226.04—229.12

Curih, Belgrad 10, Pariz 14.34 London 21.63, Newyork 432.875, Bruselj 73.13, Milan 22.76, Amsterdam 241.175, Berlin 174.25, Dunaj 84.20 (81.75), Stockholm 111.475, Oslo 108.675, Kopenhagen 96.55, Praga 15.19, Varšava 82, Budimpešta 86.25, Atene 3.95, Carigrad 3.50, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.565, Buenos-Aires 127.

Vrednostni papirji
Ljubljana: 7% investicijsko posojilo 97.25—98.75, agrarji 57.50—59.50, vojna škoda pomptna

HERSAN CAJ
Deluje dobro pri obolenju teteloda
jeter in ledvic
Za magja pri arteriosklerozini hemeroidih
Olajšuje muke in bolečine pri revmatizmu in protinu.
Ublažuje bolečine pri mesečnem perilu in meni.
Odstranjuje motnje debeljenja in napravi vitke.
Dobiva se v vseh lekarnah.
Reg. št. br. 1889/1880.

437.50—439, begluške obveznice 83—84, 8% Blerovo posojilo 96.50—98, 7% Blerovo posojilo 87.50—88.50, 7% posojilo Drž. hip. banke 100—101, Trboveljska 230—240.

Zagrebi: Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 98—100, agrarji 57 denar, begluške obveznice 83 den., dalm. agrarji 81 den., 4% sev. agrarji 56.50 denar, 8% Blerovo posojilo 95.50—96.50, 7% Blerovo posojilo 88—88.25 (88), 7% stab. posojilo 92 denar. — Delnice: Priv. agrarna banka 221 denar, Trboveljska 227—230, Gutman 58 blago, Danica 60 blago, Tov. sladkorna Bečkerek 650 blago, Osej. sladk. tov. 165 blago, Osejska livarna 190 blago, Dubrovačka 400 denar, Jadranka plova 405 denar, Oceania 600 denar.

Belgrad. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 98—99 (98), agrarji 59 blago, vojna škoda promptna 435.50—436.50 (437, 436), begluške obveznice 84—84.25 (84), dalm. agrarji 82.50—83 (82.50), 4% sev. agrarji (57), 8% Blerovo posojilo 95.50—96.50, 7% Blerovo posojilo 88—88.50, 7% posojilo Drž. hip. banke 100 denar. — Delnice: Narodna banka 7.775 blago, Priv. agrarna banka 222—224.

Dunaj. Čvrsta tendenca je prevladovala tudi danes. V kulisi so bili tečaji z izjemo obligacij bivše Južne železnice in Trboveljske višji, pa tudi kasneje so se nadalje učvrstili tečaji Alpine, Rima, Siemens in Salgo. Izredno čvrste so bile delnice Donavsko-savsko-jadranske železnice, ki so bile zaključene po 16.60 in 17.85, na koncu pa sploh zanje ni bilo novice, dočim so včeraj beležile 16.40. Tudi v zgradbi je večina papirjev z malimi izjemami narasla, posebno je bilo znatno povprševanje za prednostne delnice Creditanstalt-Bankvereina, čvrsti so bili večinoma tudi kovinski papirji in nekatere specialne vrednote. Zaključni tečaj: Donavsko-savsko-jadranske obligacije 60.45, avstrijske stavbne srečke iz 1. 1926 18.40. — Delnice: Creditanstalt-Bankverein 302, Landerbanka 63, Narodna banka 170, Graz-Köflach 20, Steg 21.20, AEG 50.50, Siemens-Schuckert 132.50, Steuweg 30.50, Magnesit 87.75, Trboveljska 26.50, Alpine 41, Rima Murany 72, Steyr-Daimler-Puch 228, Semperit 84.30.

Žitni trg
Novi Sad. Pšenica: neizprem. Oves: bač. 130—132, sred. 131—133, slavn. 135—137. Koruza: bač. sred. nova 53—55, ban. nova in bač. nova, sušena, neizprem. — Tendence mirna. Promet srednji.

Sombor, 25. januarja. Vse neizprem. — Tedenca stalna. Promet 38 vag.

Živina
Dunajski prašičji sejem 25. januarja 1938. Prignanih je bilo 6485 pršutarjev in 4277 špeharjev, skupno 10.762 glav, od tega iz Avstrije 3413, iz inozemstva pa 7349 glav. Cene lahkih pršutarjev so padle v začetku sejma za 2—3 groše, kasneje pa za 3—5 grošev, teški poljski prašiči pa so popustili za 5 grošev, za prvovrstne špeharje je bilo malo povpraševanja ter so cene ostale iste kot prejšnji teden, dočim so ostali špeharji popustili za 3 groše, banatski pa za 2 groša. Cene so bile naslednje: I. špeharji 1.60 do 1.62, srednjeteški 1.53—1.58, stari 1.40—1.48, kmečki 1.50—1.64, križani špeharji 1.50—1.62, pršutarji 1.30—1.62 šil za kg žive teže.

Cene živine in kmetijskih pridelkov na sejmu v Kranju dne 24. januarja 1938. Voli I. vrste 6.25, voli II. vrste 5.75, voli III. vrste 5, telice I. vrste 6.25, telice II. vrste 5.75, telice III. vrste 5, krave I. vrste 5.50, krave II. vrste 5, krave III. vrste 4.50, teleta I. vrste 8, teleta II. vrste 6—7, prašiči špeharji 10, prašiči pršutarji 8 din za kg žive teže; pujski 7—8 tednov stari 110—125 din. — Goveje meso I. vrste, prednji del, 10, zadnji del 12, goveje meso II. vrste, prednji del, 8, zadnji del 10, goveje meso III. vrste, prednji del 7, zadnji del 9, svinjina 16, slanina nila 20—24, svinjska mast 19, čisti med 20—24, neprana volna 22—26, oprana volna 32—36, goveje surove kože 10—13, telečje surove kože 12—14, svinjske surove kože 9—11 din za kilogram. — Pšenica 225

do 250, ječmen 220, rž 200, oves 180, koruza 155, fižol 225, krompir 75, lucerna 1950, seno 75, slama 50, jabolka I. vrste 500, II. vrste 550, III. vrste 250, pšenična moka 350, koruzna moka 225, ržena moka 300, ajdova moka 400, koruzni zdrob 350 dinarjev za 100 kilogramov. — Na sejmu je bilo prignanih 94 volov, 33 krav, 9 telet, 4 junci, 4 biki, 19 avin in 21 prašičev. Prodanih pa je bilo 57 volov, 19 krav, 9 telet, 4 junci, 3 biki, 10 svinj in 20 prašičev.

Gradac pri Črnomlju. Na dan sv. Neže 21. januarja 1938 je bil v Gradacu pri Črnomlju živalski sejem. Cene volov so se gibale od 4—5.50, krav pa 3—4 din za kg žive teže.

Izpred celiškega okrožnega sodišča

Celje, 25. jan.

Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju so se zagovarjali danes dopoldne štirje obtoženci, ki so bili obtoženi tatvine ali pa vploma. Ob 8 se je pričela razprava proti 51 letnemu mesarskemu pomočniku brez stalnega bivališča Lipcu Francu, ki se je že od leta 1904 skoraj vedno pečal s kurjo tatvino. Sodišče je obsodilo Lipca, ki je bil zaradi tatvine 15krat predkaznovan največ zaradi tatvine, na 6 mesecev strogega zapor, na dve leti izgube častnih pravic in po odsluženju kazni na eno leto prisilne delavnice.

Kot drugi obtoženec se je zagovarjal 35 letni delavec Krajer Andrej. V Gornjem Dolcu je ukradel pri svojem sosedu sod v vrednosti 500 dinarjev. Sodišče ga je obsodilo na 4 mesece strogega zapor in na izgubo častnih državljskih pravic za 5 let.

Ob 10 se je pričela razprava proti 39 letnemu lesnemu manipulantu Lesjaku Mihaelu iz Spodnjega Razgorja pri Slovenj. Gradcu. Lesjak Miha je posebne vrste lesni manipulant. Hodil je po deželi od hiše do hiše, kupoval orehov les, če pa ni bilo lastnikov hiš doma, je vlomil in odnesel denar ali kar mu je prišlo pod roko tudi brez kupčije. 26. junija lanskega leta je hotel vlomiti v Vrhih pri posestniku Lazniku, kjer so ga pa pregnali. V neki bajti v Marenbergu, kjer je mešetaril z živino, ki jo je prodajal, kakor je danes sam povedal pred sodiščem, tihotapcem, je obiskal Vodšek Antonijo, vdrl v zaklenjeno bajto in odnesel 120 din. Prav posebno pa se je izkazal v Vrheh pri Slovenjem Gradcu, kjer je 21. decembra vlomil skozi streho v zaprto hišo, vlomil v omaro in odnesel 6.000 din, nekaj perila in britev. Lesjak Miha je bil že 12 krat predkaznovan zaradi tatvin. Sodišče ga je obsodilo na eno leto in dva meseca robije, na tri leta izgube častnih državljskih pravic in na 500 din povprečnice.

Prav kratka je bila razprava proti Gorinskemu Vinku, delavcu iz Loč in očetu štirih mladoletnih otrok. Poleti lanskega leta, ko mu je toča vse potokla in ko ni imel dovoljnega zaslužka, je hodil krast sosedu in mu odnesel skupaj okrog 10 kg mesa, klobas, odnesel si je za priboljšek tudi žganje. Gorinšek je skesano priznal svojo krivdo, zagovarjaljo se, da je nosil in kradel za lačne otroke. Sodišče je upoštevalo skrb za družino in njegovo odkrito priznanje, kljub temu pa ga je obsodilo, ker je bil Gorinšek že predkaznovan zaradi tatvine, na 3 mesece strogega zapor in na dve leti izgube častnih državljskih pravic.

Novo mesto

Gasilska četa je polagala račune. V nedeljo, 23. t. m., je novomeška gasilska četa proslavila rojstni dan svojega visokega pokrovitelja Nj. Vis. kraljeviča Tomislava s tem, da se je korporativno udeležila v samostanski cerkvi sv. maše, ki jo je daroval četni kurat g. p. Ciprijan. Po maši se je podala četa v mestno posvetovalnico, kjer je predsednik tov. Mikolice poudaril v jedrnatem govoru pomen dneva. Sledila je slovesna zapisnega novih članov, nato pa je bil občni zbor čete.

Kulturni obzornik

Revije in časopisi

Zaradi pomanjkanja prostora ne moremo na tem mestu sproti poročati o novih številkih naših revij in časopisov, ki redno prihajajo na naše uredništvo. Zato danes pod tem naslovom pregledno malo vsebino zadnjih zvezkov našega periodičnega slovenskega tiska.

Mladika, XIX. 1. 1938, št. 1. — Mladika, list, ki je bil ustanovljen svoj čas v Gorici (Bevk) in je pozneje s Finžgarjem prišel v našo Mohorjevo družbo ter ga zdaj urejuje dr. J. Pogačnik, zavzema vedno važnejše mesto v slovenski publicistiki, ter je v trenutnih razmerah skoraj edina slovenska katoliška leposlovna revija, dasei ji pritiče in si lasti le ime družinskega lista. Kot tak si je dobil v družinah lep sloves ter zasluži največjega razmaha in podpore v slovenskem občinstvu. V novem letniku je Mladika zopet odkrila Slovencem novo žensko pisateljico Cveto Stojanovo, ki piše uvodno povest »Zbegano gnezdo«. To je prvo delo imenovane pisateljice in moramo reči, da je dobra, napeta in krepko podana slika iz uradniškega življenja, ko se mož in žena trudita, da si ustvarita dom — hišo, pa se vtaknejo drugi vmes, ki pozneje razdero gnezdo. Začetek je dobro postavljen in upamo, da bo tudi nadaljevanje sočno. I. Zorec nadaljuje svoje lanske osebnosti dijaške spomine »V nove zarje«. Pletenjak se vedno bolj uveljavlja s svojimi črticami iz loškega pogorja ter je tudi črtica »Odrešenje« iz tega okolja; dobro podaja hrilovsko bedo, dasei spominja konec mace na večerniški srečna naključja. Dalje prispevajo leposlovne doneske še Kunetelj (Dolci), Ambrožič (Rdeči plašč), obe črtici primerni za božič: prva lep spomin iz mladosti, druga — opomin k socialnemu delu cerkve in vernikov, dokler je še čas... Najlepša med temi božičnimi povestmi pa je Likovčeva krimska legenda o

»Božjem lešču«, o Mariji, ki je rodila Dete na krinskih poljanah. Pešmi so za to številko napisali Jože Cukala (Božično pismo), Lado Bore (Je-zušček) in Jože Dular (Iskanje). sami božični motivi, med katerimi je najboljši Dularjev. Profesor A. Sovre piše potopis z Grškega »Na svetli gori Atosu«. Posebno bogat pa je pri »Mladiki« ilustrativni del: v tej številki so reprodukcije bratov Subicev, ki jih v posebnem članku obravnava dr. Dobida. B. Devetak piše o hladilnih napravah, in Marija Tratnikova o Leuvenhoecku, lovcu mikrobov. Pod zaglavjem »Nove knjige« so ocenjene večinoma nove Mohorjeve knjige, ter S. Kranjca »Med Napoleonom in Leninom«, v rubriki »Dom in družina« je Likovič zopet začel z nadaljevanjem svojih mesečnih družinskih spominov, ki jih je svoj čas s takim uspehom priobčeval v Mladiki; Eliza Skalky pa objavlja navodila za ročna dela. Družino dopolnjuje tudi Marija Remčeva s svojimi kuharskimi recepti. Zaključujejo pa številko šale in uganke. Na platnicah govori F. S. Finžgar o novem prevodu sekvence Dies irae v novem mohorškem molitveniku ter ga primerja s starejšimi prevodi. Obenem se zavzema za starejša slovenska imenovanja raznih cerkvenih nazivov (za češčenca sv. Marija, sv. Rešnje Telo, presveto Srce, ne presladko itd.) — Mladika velja letno 84 din, oz. 100 s krojno prilogo.

Kronika slovenskih mest, Leto IV., št. 4. — S to številko je zaključen četrti letnik te odlične revije za zgodovino in sedanje potrebe slovenskih mest, ki jo izdaja mestna občina ljubljanska pod uredništvom dr. F. Steleta in Pavla Debeveca ter s sodelovanjem uredniškega odbora — zastopnikov slovenskih mest. Ta številka prinaša sledeče razprave: konec dr. F. Göstlovih »Spominov na gimnazijske profesorje« (Vodušek, Martin, Heinrich, Suklje, Tušek, Konešegg itd.) posebej pa je dodal še spomin na prof. A. Tavčarja, ki je pred kratkim umrl. Dr. Andrejka nadaljuje svojo zgodovino »strojarjev na forštat«. Inž. Dinmirk razpravlja o

»rešitvi ljubljanskega železniškega problema s poglavitno železnico«, dr. L. Dolar Mantuanu piše o »Mariborskem gradu«, F. Miklavčič o zanimivem »irskem spomeniku na starem pokopališču sv. Krištofa v Ljubljani«, J. Gregorič o najnovejših umetnostnih odkritjih v Novem mestu, V. Šteska o plašču Hasana paše, V. Fabjančič nadaljuje članek o ljubljanskim pivovarjih od XVI. do XIX. stol., S. Jencić in Z. Tuma pišeta o šotnem vošku z ljubljanskega barja, D. Potočnik nadaljuje z zgodovino ljubljanskih bank od l. 1900 do 1913, J. Vombberger opisuje obisk praškega primorja dr. P. Zenkla v Ljubljani, V. Jagodič pa mladinske poletniške kolonije mestne občine ljubljanske. Zaključuje pa zelo ilustrirano številko še običajna kronika izpred desetletja ter zadnjih mesecev. — Revija velja letno 80 din.

Umetnost, mesečnik za umetniško kulturo, I. II., št. 5—6, prinaša mnogo ilustracij domače in tuje likovne umetnosti, v tej številki se posebej dela bratov Subicev, moderne češke in hrvatske likovne umetnosti, Tintoretta in slovensko moderno ter ljudsko umetnost (mali kruhček). Na prvem mestu je priobčen otvoritveni govor ob razstavi bratov Subicev, predsednika Narodne galerije dr. Windischerja, dalje prevod A. Rodinovega članka »Risba in barva«. M. Maleš piše »Pismo iz Benetke« (Tintoretto); Zoran Mušič poroča o XII. razstavi »Hrvaških umetnikov« v Zagrebu. Med tem tekstom so tudi pesmi F. Vodnika »Srečanje«, M. Jarca »Spoznanje« in M. Maleša »Bela vrana pleše«. Bogat je pregled umetnostnih dogodkov pri nas in v svetu ter komentar k posameznim slikam. — Revija za sledenje izključno samo strogo umetniške cilje. Cena 60 din, oz. 90 din (na umetniškem papirju).

Proteus, I. IV., št. 8, ilustriran časopis za poljudno znanstvo. »Proteus« se je v svojih štirih letih dobro uveljavil kot poljudna revija za prirodoslovna vprašanja ter zasluži največjo podporo v slovenskem občinstvu. Ta zadnja številka prinaša na prvem mestu opis prof. R. Bučarja: Ko pliki

gnezdi (s slikami). F. Dobrovoltje, romanist, opisuje, kako se je veliki francoski pisatelj, romantič Ch. Nodier zanimal za časa svojega bivanja v Ljubljani tudi za posebnosti slovenske prirode. M. Zgonik pa opisuje »Dravsko polje ter njega sestavne dele« (s slikami). Bogate so »drobne vsest« iz prirodnoznanstvenega življenja na celim svetu, zanimivi in podučni pa so odgovori na stavljenja vprašanja iz prirode. Cena časopisa, ki je zelo primeren za družine, kjer imajo dijače, je 50 din.

Ljudski oder, V. letnik, št. 3. — Ta številka je namenjena slovenskim odrom za predpuštni čas ter izhaja iz modernega slovenskega katoliškega občestvenega odreskega gibanja. Na uvodnem mestu so načelne misli o zabavi, burki in krivdi, o pomenu in potrebi smeha na našem odru. Revija je zelo praktičnega značaja ter daje konkretni spored primernih iger za predpuštni čas pri nas, domačih in tujih avtorjev. Nato podaja precej novega gradiva, ki bo zelo dobrodošel: prevod neznanega francoskega avtorja iz XV. stol. (Ceber), iz Hansa Sachs (Djak na poti v paradiz) in iz Lope de Vega (Paštetar). To je klasični repertoar stare burke, ki jo je treba obnoviti, da se rešimo slabega tovrstnega blaga, ki ga je pri nas v izobilju. Posebno poglavje je posvečeno poživitvi domačih slovenskih običajev ter prinaša revizijo zato članek o kmečkih običajih in starih slovenskih plesih, še posebej pa odsko obdelavo koroške kmečke povesti iz Meziške doline, kakor jo je priredil Hanzej Kuhar, kmečki sin iz Kotej. Pisana je v domačem narečju, ki spada nujno k takim resnično folklornim prireditvam. Revija vodi tudi kroniko domačih odrskih prireditev ter podaja za konec tudi nekaj reprodukcij pravih zgodovinskih kostumov, kar je posebno važno za naša podeželska gledališča. Naš edini odrski časopis, ki hoče poleg tega tudi vpljati v nas nov občestveni način igranja, ki se je zlasti obnesel v masnih prireditvah pod milim nebom, toplo priporočamo vsem našim gledališkim skupinam. Cena 80 din letno. (Dajle)

Nad Saharo in morjem iz Rima v Brazilijo lete tri letala

Dne 24. t. m. zjutraj so se v Rimu tri velika italijanska letala spustila v zrak na popotovanje čez Saharo in Atlantski ocean proti Braziliji. Prvo letalo se je dvignilo z letališča Guidonia v ponedeljek ob 7.22 zjutraj pod vodstvom polkovnika Bisco, drugo se je dvignilo tri minute kasneje pod vodstvom stotnika Moscatellija, 3 minute nato pa zadnje pod vodstvom poročnika Bruna Mussolinija. Ko so letala bila dovolj visoko, so se v zraku združila v letalsko eskadro ter odletela proti Dakaru.

V Dakaru je cilj prve etape te poti in znaša proga te etape celih 4200 km. Pot v Dakaru vodi nad Saharo. Letališče Guidonia je v nepretrgani brezlični zvezi z letali. V ponedeljek opoldne so letala sporočila, da je vse v najlepšem redu ter da opoldne lete nad puščavo Saharo, ko so ob 9 dopoldne preletela Bone. Opoldne so pre-

letela celih 2300 km, torej so opoldne preletela že polovico prve etape.

»Zelene miške«, kakor imenujejo ta letala, ki lete v Brazilijo, so ob pol dveh popoldne brezlično sporočile, da jim nagaja hud vete, ki nosi s seboj cele oblake puščavskega prahu. Ob pol štirih pa so letala sporočila, da pri Vila Cisneros že vidijo Atlantsko morje. Ob pol petih so letala nad Portom Etienne in ob tri črt na šest zvečer nad St. Louisom. Pristala pa so v Dakaru ob šestih in petnajst minut zvečer.

Letala so ves čas letela 4000—5000 m visoko. V ponedeljek so letala preletela več kakor 4500 kilometrov s povprečno naglico 420 km na uro. S tem je bila končana prva etapa te poti. Druga pojde čez širo Atlantsko morje proti glavnemu mestu Brazilije Rio de Janeiro.

22 romunskih otrok utonilo

Preteklo nedeljo se je na Donavi pri Turn Severinu zgodila velikanska nesreča. Po Donavi je plul velik motorni čoln, v katerem je sedelo 22 romunskih otrok, starih 7—9 let. Motorni čoln je peljal šolske otroke na izlet iz Turn Severina na donavski otok Ada Kaleh, ki je lepo slikovit kraj. Ni se bil daleč od pristanišča Turn Severina, ko se je v čoln zadela velika ledena plošča ter ga nagnila. Vsi otroci so zgrmili na tisto stran, nakar se je čoln še bolj nagnil in nato prevrnil. Vsi otroci so popadali v vodo. Ker pa je bila voda zaradi plavajočih ledenih plošč hudo ledena, so v vodi otroci takoj otrpili, preden jim je mogel kdo pomagati. Utonil je tudi učitelj, ki je spremljal otroke na izletu.

Nesreča je toliko bolj žalostna, ker so se otroci potapljali pred očmi staršev, ki so stali na bregu, vse videli in niso mogli nič pomagati.

Čoln je bil še tako blizu pristanišča, da so starši na bregu še mahali otrokom z robc. Otroci pa so seveda veselo odzdravljali, ko se je naenkrat zgodila nesreča. Lahko si mislimo silen obup nesrečnih staršev, ki so stali na bregu ter v hipu videli, kako njihovi otroci izginjajo v mrzlih valovih Donave.

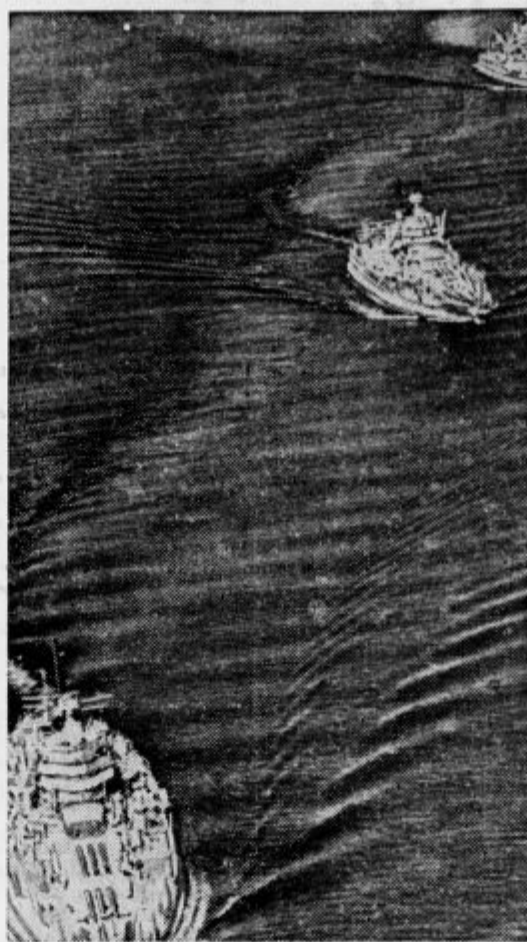
Letalčeva žaloigra

Iz Bagdada poročajo, da so tamkaj pri kraju Bender Abbas našli razbitine nekega letala. Dognalo so, da so to ostanki letala francoskega letalca Moench. Niso pa nikjer našli njegovega trupla. Vendar so prepričani, da je letalec mrtev. Njegova usoda je polna globoke tragedije.

Moench se je udeležil rekordnega poleta v Saigon. Malo pred odletom je že v Francoski Indokini dobil sporočilo, da mu je doma na Francoskem umrla hčerka. Brž je prekinil svoj polet ter odletel nazaj proti domu, da bi vsaj še na pogreb lahko prišel. Nikjer se ni ustavljal več, kolikor je bilo pač potrebno zaradi bencina in olja. V Karahiju se je spustil na tla, da je vzel za letalo s seboj potrebne bencina, nakar je takoj odletel, da bi bil še tisto noč v Basori. Vendar se je med potjo letalo najbrž ponesrečilo. Njegovi ostanki kažejo kraj človeške tragedije.

Tri milijarde dinarjev dote

19 let stara vnukinja slovečega ameriškega jeklarskega kralja Andrewa Carnegia, Luiza Miller, se je poročila z angleškim odvetnikom F. G. Gordonem, ki deluje v Edinbourghu. Prinesla mu je 70 milijonov dolarjev dote, kar je v našem denarju kakor tri milijarde dinarjev.

Pomorske vaje ameriškega brodograja, gledane od zgoraj — s ptiče perspektive

Zamorska brigada na Španskem

Kakor poročajo nekateri listi, so poveljniki španskih rdečih sklenili sestaviti posebno brigado črnih prostovoljcev pod poveljstvom Zamorca Jacka Foora, ki je lansko leto obiskoval sovjetskorusko vojaško akademijo. V to črno-rdečo brigado bodo sprejeli posebno fanatične komuniste, katere bodo porabljali predvsem tam, kjer bo treba zavzeti posebno močne nacionalistične postojanke. S to črno brigado upajo rdeči doseči velike vojaške uspehe, obenem pa mislijo, da utegne ta črna brigada močno učinkovati tudi med Zamorci samimi za komunistično stvar.

Mrliča ni treba secirati!

Znani modroslovec Schopenhauer je nekoč prišel k svojemu pravnemu zastopniku, da bi mu narekoval svojo oporoko. Ko sta se pogovarjala, kakšna naj bi bila filozofova poslednja volja, je odvetnik vprašal, ali hoče Schopenhauer v oporoki še posebej prepovedati, da bi po smrti njegovo truplo secirali, ali naj o tem raje kar molči. Schopenhauer je nekoliko pomolčal, nakar je dejal: »Secirali ne bodo! Če zdravniki poprej niso nič vedeli, naj pa še pozneje nič ne vedo!«

Dogodiščina na pokopališču

Pred nekaj dnevi se je na dunajskem osrednjem pokopališču zgodilo tole:

Bilo je že o mraku, ko je pokopališče zapuščala gospa, ki je daj časa molila na grobu svojih rajnih. Ko je hitela med grobovi proti izhodu, je naenkrat zaslišala za seboj čuden glas: »Vzemi me seboj! Vzemi me seboj! Stanujem na številki 11 na Glavni cesti...« Gospa se je obrnila h grobu, od katerega je prihajal glas, a ni zapazila nobenega človeka. Še je vprašala: »Kdo pa kliče?« In zopet se je oglasilo od tam: »Vzemi me seboj! Stanujem na številki 11!« Žensko je prevzel groza in je na vso moč začela teči proti izhodu. Vendar se ji je zdela, da se glas kar premika za njo: »Vzemi me seboj!« Za vsakim nagrobnikom ji je nevidni neznanec vnočil zaklical: »Vzemi me seboj!«

Pol mrtva od strahu je prihitela k vratarju pokopališča, ki mu je povedala, kaj se ji je zgodilo. Skupaj z vratarjem se je gospa potem vrnila na kraj, kjer je zadnjikrat slišala skrivnostni glas. Nekaj časa sta pregledovali, kako in kaj, ko se je neznanec zopet oglašil. Ni trajalo dolgo, pa je neznanec sam priletel in se dal spoznati. Bila je lepa papiga, ki se je najbrž od nekod zatekla na pokopališče ter sedaj ne zna domov. Prijazno se je živalica dala prijeti ter odnesti domov. Med potjo pa je venomer kričala: »Vzemi me seboj! Stanujem na številki 11!«

V Berlinu se je pred kratkim nekdo takole vozil po ulicah. Taka kolesa so bila v modi, ko so kolo še le iznašli. To je bilo pred kakimi 50 leti. Za dandanes je to čudna vožnja, ne glede na to, da je tudi neprijetna in nerodna.

Živinska kuga na Nemškem

Odkar je živinska kuga začela razsajati na Nemškem pa do 1. januarja je pobrala po uradni državni statistiki vsega skupaj 2100 glav goveje živine, 3400 telet ter kakih 3000 ovac in koz. Te živali so ali poginile ali pa so jih morali zaklati. Vsekakor pomeni to veliko gospodarsko škodo.

O počitnicah nobenih domačih nalog

Na Češkoslovaškem je pred kratkim izšel odlok naučnega ministra, ki profesorjem in učiteljem srednjih in učiteljskih šol prepoveduje med počitnicami dijakom in šolarjem dajati več nalog kakor jih navadno dajo od enega dneva na drugi. To se je zgodilo zaradi hudih pritožb staršev in šolarjev, katerim so nekateri učitelji dajali za počitnice toliko nalog, da so otroci vse počitnice ždeli pri nalogah in se niso mogli nič odpočiti.

Slonovo maščevanje zaradi plombiranja

Poročali smo, da je slona »Alfreda« v dunajskem cirkusu začel boleti zob, da so ga morali plombirati. Sveder, s katerim so vrtali slonov zob, pa je bil posebne vrste, da ga zobozdravnik sam ni imel, marveč ga je moral naročiti od drugod. Slon je seveda pri plombiranju trpel hude bolečine, pa si ni mogel pomagati, ker je bil zvezan. Pretekli četrtek je bil slon že dober ter je z drugimi sloni vred že nastopil. Preden pa so sloni nastopili v menaži, so morali čakati v prostoru pred menažo. V tistem prostoru pa je ležal že dobro zavit in spravljen tisti električni sveder, ki je vrtal slonov zob. Sveder je bil pripravljen za odposiljatev. Ko so po končani predstavi uslužbenci snažili tisti prostor, so zagledali v kotu sveder, ki je bil ves zmečkan in pomandran, da ni za nobeno rabo več. Tako se je slon maščeval nad svedrom, kar bi prav gotovo rad storil marsikak človek, ko bi se mu ne zdela predrago.

Križanka: Okno

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11					12				
13					14				
15					16				
17				18	19				
20	21	22	23		24	25	26	27	28
29					30				
31					32				
33					34				
35				36	37				
38	39	40	41		42	43	44	45	46
47					48				
49					50				
51					52				
53					54				

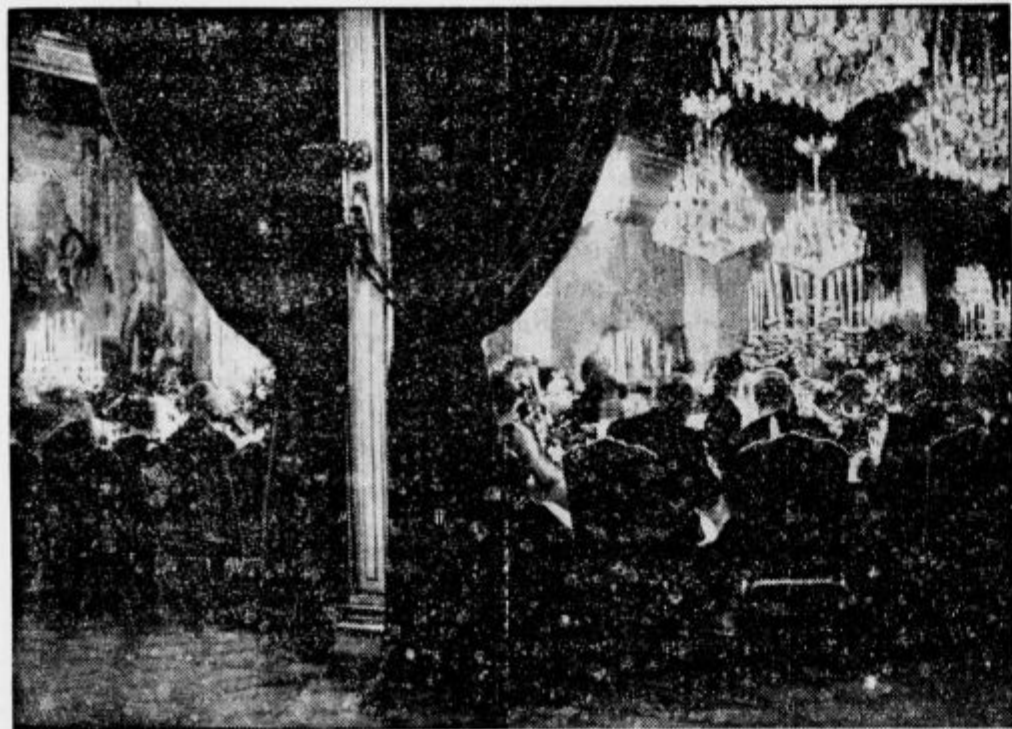
Vodoravno: 1. večji kraj in železniška postaja na Dolenjskem, 11. druga beseda za pripomoček, 12. vrsta starega denarja, ki je dobil svoje ime po grbu nadškofa Lenarta iz Hotič, 13. enota volitih mer, 14. prestolno mesto neke balkanske države, 15. ruska sveta podoba, 16. višji duhovniški naslov, 17. narečna beseda za počasnejša, mečkasta, 19. važnejši hrib pod Belgradom ali tudi večja častniška agencija, 20. druga beseda za obvezo, 24. srednjeveško bojno orožje, 29. erotični roman Rusa Arcybaševa, 30. moška oseba iz istoimenske Shakespearove tragedije, 31. tuja beseda za pozitivno elektrodo, 32. moška oseba iz Nušičeve komedije: Narodni poslanec, 33. tuja beseda za prehlad, 34. tuja beseda za drevored ob obeh straneh ceste, 35. tuja beseda za napad, 37. skrajšana beseda za veliko azijsko državo, 38. kuhinjska potrebščina, 42. pesniški izraz za del njive, 47. nekdanje ime za sedanjo Ljubljano, 48. del narodnega predstavnštva, 49. azijsko višavje, 50. druga beseda za lepo vedenje, 51. tuja beseda za prijeten vonj, 52. druga beseda za izvotljen, 53. manjša zlatarska utež, 54. vrsta živinske krme.

Navpično: 1. majhen vol, 2. tuja beseda za pripovedno pesništvo, 3. eksotična indijska cvetlica, 4. ženska oseba iz Finžgarjevega romana: Pod svobodnim soncem, 5. izraz pri kartanju, 6. važnejše mesto v zahodni Romuniji, 7. druga beseda za dolg, tenak kos lesa, 8. slovenski pesnik, avtor Rimskih verzov, 9. večji kraj ob Soči na Primorskem, 10. prostor za igre in boj v starorimskem cirkusu, 18. vrsta zdravilca, 19. pomembnejši letoviški kraj v Švici, 20. važna japonsko pristaniško mesto, 21. najrodovitnejši del Jugoslavije, 22. matematični izraz, 23. druga beseda za opeko, 25. druga beseda za lagunske koralne grebene, 26. glas, ki ga povzroča dirjajoči konj, 27. urednik »Slovenca« ali tudi hrvaško moško krstno ime, 28. druga beseda za držaj kakega orodja, 36. najvišja gora v Armeniji, 37. zgodovinsko pomemben kraj v Srbiji ali tudi naslov neke Nušičeve knjige, 38. reklamno sredstvo, 39. del sobnega pohištva, 40. druga beseda za moritev, 41. duhovna igra Josipa Feitena, 43. tuja beseda za verskega gorečnega, 44. tuje žensko krstno ime, 45. druga beseda za krsto, 46. romantična povest Chateaubriandova.

RESITEV KRIZANKE

Vodoravno: 1. Galileja, 9. sol, 10. Ivar, 11. Uda, 13. osa, 14. seno, 15. dar, 16. lava, 19. sago, 22. Una, 23. Vas, 24. nos, 25. Ela, 26. moč, 28. Emi, 29. ave, 30. Mal, 31. Lah, 32. ure, 33. Nil, 34. ija, 36. oje, 37. jez, 38. raca, Laci, 41. era, 44. vile, 47. Pij, 49. Cer, 50. Aden, 51. Aca, 52. karavana.

Navpično: 1. gos, 2. Ala, 3. lisa, 4. Ive, 5. lan, 6. Eros, 7. Jud, 8. Ada, 9. Solun, 12. Arosa, 17. anomalija, 18. vasovalec, 20. avemarija, 21. Galilejec, 27. Čeh, 28. emu, 33. norec, 35. Azija, 39. Avar, 40. Lena, 42. rek, 34. ara, 43. Ida, 46. lev, 47. Pan, 48. Ica.

Predsednik francoske republike Lebrun je na čast diplomatskemu zboru priredil slavnostno pojedino in ples v svoji predsedniški palači v Parizu

IVANHOE

Št. 39.

Duoboj z gorjaci

Po navadi starih junakov sta se spočetka oba borce rogali drug drugemu ter se pošteno norčevala drug iz drugega. Nato pa sta se udarila. Kakor se je videlo, sta drug drugemu kos po telesni moči, po pogumu in po spretnosti. Dolgo je kazalo, da boja ne bo še kmalu konec, oba sta se dobro držala. Nazadnje pa je mlinar začel postajati nepotrpežljiv, ker ga je zasmeh in zbadanje njegovih tovarišev močno bodlo. To pa je bilo le v prid Gurthu, ki je svojega nasprotnika kmalu imel na tleh.

»Bravo! Dobro si ga dal!« je zaklical poglavar. »Bil je dober boj, in še po stari dobri anglosaški navadi. Poberi se zato s svojo mošnjo in debelo kožo vred, v kolikor je še cela. Dva mojih ljudi te bosta še spremljala, ker moraš vedeti, da nimajo vsi, ki se nocoj potikajo tod okoli, tako nežne vesti, kakor mi.« Gurth se ni pozabil zahvaliti ter je ves vesel zopet odhitel naprej.

Ko bi bili morali na odprto planjavo, ki se je kopala v svetli mesečini, si razbojnika nista več upala dalje. Gurth pa je bil že tako blizu turnirskemu prostoru, da je v daljavi že razločil šotor svojega gospoda.

Ob slovesu mu je rekel eden izmed razbojnikov: »Dečko, glej, da boš lepo molčal o vsem tem, kar si nocoj tukaj videl. Če ne, v večji Angliji ne boš našel kotička, kjer bi se lahko skrili pred našim maščevanjem.« Gurth je seveda obljubil, da bo molčal kakor grob.

Sport

Svetovno prvenstvo v namiznem tenisu

Doslej: dva poraza in ena zmaga Jugoslavije

London, 25. januarja. AA. (Reuter) Izid ping-pong tekm za Satlingov pokal. Moški: Avstrija: Irsko 5:0, Anglija: Wales 5:0, Litva: Nizozemska 5:0, CSR: Egipt 5:0, USA: Nemčija 5:0, Belgija: Egipt 1:0, Avstrija: Nemčija 5:1, Avstrija: Poljska 5:0, Nemčija: Irsko 5:1, Litva: Wales 2:0, Madžarska: Belgija 5:0, Francoska: Jugoslavija 5:0, Poljska: Litva 6:0, Madžarska: Jugoslavija 5:1, CSR: Nizozemska 5:0, Poljska: Irsko 5:1, USA: Wales 5:0, Anglija: Litva 5:0, Avstrija: Irsko 5:0, USA: Anglija 5:1, Litva: Francija 5:4, Jugoslavija: Belgija 5:1, Madžarska: Francija 5:3, CSR: Litva 5:2, Nizozemska: Egipt 5:4.

Zenske: Wales: Belgija 3:0, Avstrija: Madžarska 3:1, Avstrija: Nizozemska 1:0, CSR: Nizozemska 1:0, CSR: Avstrija 3:1, Wales: Francija 3:0.

Po športnem svetu

Evropska prava v umetnem drsanju: Kaspar in Colledge. Evropska prava v umetnem drsanju, ki se je te dni končala v St. Moricu, sta postala zopet Avstrijec Kaspar in Angležinja Colledge. Kasparju je pri obveznih likih že trda predla, kajti tu ga je pustil za seboj nevarni konkurent Anglež Sharp. Poljubni liki, v katerih je Avstrijec velik mojster, so mu pa zagurali zopetno zmago. Zaradi pomanjkanja prostora navajamo samo prve tri tekmovalce.

Moški: 1. Feliks Kaspar (Avstrija) 376.99 t. 2. Sharp (Anglija) 374.59 t. 3. Herbert Alward (Avstrija) 360.28 t.

Zenske: 1. Cecilia Colledge (Anglija) 397.47 t. 2. Megan Taylor (Anglija) 389.21 t. 3. Emi Putzinger (Avstrija) 368.60 t.

Evropsko prvenstvo v hitrostnem drsanju. V Oslo so se vršila evropska prvenstva v hitrostnem

drsanju, pri katerih je presenetil Norvežan Mathiesen z zmago v splošni klasifikaciji. V posameznih disciplinah so zmagali: 500 m Engnestangen (Norveška) 42.4 (obenem norveški rekord, 3000 m Stiepl (Avstrija) 4:53.6 (obenem avstrijski rekord), 1500 m Mathiesen (Norveška) 2:27.4, 5000 m Haraldsen (Norveška) 9:07.8. V splošni klasifikaciji je zmagal Norvežan Mathiesen s 199.273 točkami, nato sledita Haraldsen in Ballangrud.

Farr je podlegel Braddocku po točkah. V New Yorku sta se spoprijela v nekakem predtekmovanju za svetovno prvenstvo boksarja Braddock in Farr. Braddock, ki sicer nikoli ni bil pravi svetovni prvak, drugače pa dober boksar, je zaslužen zmagal po točkah v desetih rundah. Sedaj ga čaka borba s kandidatom za svetovnega prvaka. Borba je bila v Madison Square Garden pred 20.000 gledalci; lepo številce, a vedno še precej manjše kakor je prireditelj pričakoval.

Nov svetovni rekord v plavanju. Iz Kopenhagena poročajo, da je postavila v nedeljo danska plavalca R. Hveger nov svetovni rekord v plavanju na 300 m v času 3:46.9. Šele pretekli teden pa je preplavala isto progo v času 3:48.8, kar je bil tudi nov svetovni rekord.

Grčija je zmagala v izločilni tekmi za svetovno prvenstvo. Grška nogometna reprezentanca je premagala Palestino v Tel Avivu v izločilni tekmi za svetovno prvenstvo s 3:1 (2:1). Gledalcev je bilo 10.000. Revanšna tekma bo 20. februarja v Atenah. Kakor sedaj kaže, lahko z gotovostjo računamo, da bo Grčija nasprotnik Madžarske.

Razpis klubske tekme

Akademski športni klub. Akademski športni klub razpisuje klubske tekme v alpski kombinaciji za zlati pokal notranjega ministra g. dr. Antona Korosca, ki ga brani za lanske sezono Šmitko Zane. Tekma se bo vršila dne 2. februarja na Črni vrh nad Jesenicami. Pravico starta v konkurenci imajo samo člani ASK-a, izven konkurence pa so vajeni tudi ostali klubi. Zrebanje se bo vršilo 1. februarja na Črni vrh. Start za smuk je 2. februarja ob 9.30 a Španovega vrha. Start za slalom pa je popoldne ob 2.30. Upehl, doseženi v alpski kombinaciji, se bodo upoštevali pri tekmovalstvu za »Slovene« pokal. - Prijave sprejema ASK Ljubljana, Univerza.

Vesti športnih zvez, klubov in društev

Kolesarsko društvo »Ljubljana«. Vabimo vse člane in prijatelje športa, da se udeležijo pustne zabave, ki bo dne 30. januarja 1938 v prostorih gostilne Korbar, v Hradcu pri Dobrujah.

SK Reka. Drevo ob 8 redni občini zbor v gostilni Konzuma na Glineah. Pozivamo članstvo, da se ga udeleži.

Slalom klub 34. Drevo ob 18.30 obvezno sestanek tekmovalcev v klubovem lokalu. Zanesljivo!

Akademski športni klub priredi dne 1. februarja smučarsko ekskurzijo na Črni vrh, kjer bodo klubske tekme za zlati pokal notranjega ministra dr. Antona Korosca. Vožnja bo četrtinska. Odhod v torek, 1. febr. ob 11.45, povratek pa na praznik, 2. febr. ob 7 zvečer z Jesenice. Morebitne spremembe bodo pravočasno javljene.

ZFO

Dovoljena polovična voznina

Za prve slovanske smučarske tekme, ki jih priredi Zveza fantovskih odsekov v Črni vrhu in v Planici, je prometni minister dovolil za čas od 7. do 18. februarja polovično voznino. Dekret je datiran z 11. januarjem 1938. leta in s številko 29.554/37.

Naše priprave za mednarodne tekme v Ljubljani

V dneh od 26.—29. junija t. l. se vrše v Ljubljani na stadionu mednarodne in slovanske tekme v telovadbi, lahki atletiki in odbojki, katerih se udeležijo v velikem številu članstvo zveze fantovskih odsekov in dekliških krovkov ter češkega Orla. Doslej so prijavi svojo udeležbo tudi Avstrijci, Švicarji, Francozi, Luksemburžani, Belgijci, Holanđi in Poljaki. Borba bo v vseh teh malih velikih, zlasti pa v mednarodni tekmi posameznikov v dvanašterboju (obvezne in poljubne vaje na orodju ter lahki atletiki) in v posameznih panogah lahke atletike. Tega se zaveda v polni meri Z. F. O., zato je že zbrala 15 najboljših telovadcev, ki imajo pogoste skupne treninge v Ljubljani. Lahkoatletiki imajo zimski kondicijski trening, v zgodnji spomladi pa prično s polno paro na igrišču. Istotako se že sestavlja reprezentanca za odbojko. Prve izbirne tekme za odradne tekmovalce bodo že meseca februarja. Izbirne tekme koncem maja pa bodo dale definitivne reprezentance Z. F. O. in V. D. K. za vse panoge tekem.

...dokler ni vzel na rame Jernejčka, katerega mati pere z Radionom!

Tudi če ste le enkrat videli, kako lepo belo Radion pere, ne boste nikoli več zadovoljni z navadnim pralnim sredstvom. V primeri z »Radionovo belino« izgleda vsaka druga belina sivkasta. Njegova skrivnost je v tem, da vsebuje Radion posebno dobro, s kisikom prepojeno Schichtovo milo. Kisikovi mehurčki pronikajo pri kuhanju skozi celotno tkanino in se ne izognejo nobenemu vlaknu. Radion Schichtov odstrani temeljito tudi nesnago, ki se z navadnim pranjem ne da odpraviti. Kupite še danes Radion za prihodnje pranje.

RADION pere sam

Naši smučarji v Ga-Pa

V nedeljo, dne 23. t. m. je odpotovala naša smučarska reprezentanca v Ga-Pa. Reprezentanco sestavljajo: Sramel in Novak za skoke, ter Heim in Voller za alpsko kombinacijo. V postavi ni našega odličnega olimpijca Pračka Cirila, ker v ta namen ni dobil dopusta. Namesto njega je JZSZ poslala Vollerja, člana SK Ljubljane.

Uradna vremenska poročila

Tujsko prometnih zvez Slovenije, JZSZ, SPD od 25. I. 1938.

Rateče-Planica, 870 m: —5, sončno, mirno, osenjen sneg, v višjih sončnih legah pršilo 8 cm, drsališče in sankališče uporabno. Kranjska gora, 810 m: —4, barometer pada, sončno, mirno, osenjen sneg, v višjih sončnih legah pršilo, 50 cm, sankališče in drsališče uporabno. Vršič, 1601 m: pršilo, 110 cm.

Bled, 501 m: —5, barometer pada, sončno, mirno, sren 24 cm, jezero za drsanje deloma uporabno. Pokljuka - Sporthotel, 1300 m: —1, sončno, 20 cm pršila na 100 podlage. Vogel, 1540 m: —8, sončno, areš, 200 cm. Skofja Loka, 350 m: —3, sončno, osenjen sneg, 16 cm. Koča na Zelenici, 1531 m: —5, sončno, 30 cm pršila na 250 podlage. Dom na Kofcih, 1500 m: —4, sončno, 15 cm pršila na 130 podlage. Mariborska koča, 1080 m: —1, sončno, mirno, sren, 50. Pohorski dom, 1030 m: —1, sončno, mirno, sren, 50 cm. Ruška koča, 1340 m: —1, sončno, mirno, sren, 50 cm. Pesek, 1382 m: —4, megla, 15 cm pršila na 100 podlage. Senjorjev dom, 1522 m: —2, sončno, vetrovno, sren, 106. Rimski vrelci, 530 m: —8, sončno, mirno, sren, 55 cm.

Dodatno poročilo z dne 24. I. 1938:

Planica-Tamar, 1108 m: —5, sončno, pršilo, 100 cm. Gorjše, 1600 m: —4, sončno, mirno, 10 cm pršila na 60 cm podlage. Se. Krš nad Jesenicami, 1600 m: 0, sončno, mirno, 40 do 45 cm zmrznega snega, zjutraj nekoliko osenjen. Jezersko, 890 m: —4, sončno, mirno, 10 cm pršila na 40 cm podlage.

Maurice Leblano:

Izredne pustolovščine Arsena Lupina

Otok tridesetih krst

Veronika se je skoraj onesvestila. Vse stvari so ji plesale pred očmi; pogled ji je obetal na bleščeči svetlobi srpa, ki se je kajal na duhovnikovih prsih, pod dolgo belo brado, maj na stihovih Cetudi ni bilo več moštu, se je Veronika zvjajala od strahu. Kolena so se ji šibila. Ulegla se je in oči imela še vedno uprte v strašni prizor.

Narobu prepada se je duhovnik zopet ustavil za nekaj trenutkov. Nato je stegnil roko, v kateri je imel ometo in ko je šla pred njim posvečena rastlina kot talisman, je stopil korak nad brezdnom.

Ves bel v luninem svitu je hodil nad praznino. Kar se je zatem zgodilo, Veronika ni videla. Z zaprtimi očmi je pričakovala, kaj se bo zgodilo. Sveča, ki je bila zaprta v svetilki, je ugasnila. Zavedala se je tega, a vendar se ji ni bilo mogoče povrniti v Prieuré. In govorila si je, da sonce nekaj dni ne bo sijalo in ne bo mogla prižgati ognja, ki ga je zgubila.

Utrujena se je vdala v božjo voljo, ker je vedela, da je premagana. Zakaj se ne prepusti smrti, ki se ji ponuja, smrti lakote in izčrpanosti? Če trpi, mora priti trenutek, ko bo trpljenje olajšano.

Ali odidem, ali umrjem, ni važno! je mrmrala. »Vrnila se bom v Prieuré.«

Sum letja jo je predramil. Za svetilko je sedel Veselko in z obema šapama mahal po zraku.

Videla je, da ima okoli vratu privezan na vrvič zaboj prepečenca. »Pripoveduj mi svojo zgodbo, revček Veselko,« je rekla Veronika drugo jutro, ko se je dobro počutila v svoji sobi v Prieuréju. »Kajti ne verjamem, da si me iškal in mi prinesel hrano. Slučajno, ali ne? Potepal si se po tej strani, me slišal jokati, in si prišel. Kdo ti je privezal tale zavoj prepečenca

okoli vratu? Imava torej prijatelja, ki za naju skrbi? Zakaj se ne pokaže? Govori, Veselko!

Pobožala je dobro žival in ji rekla: »In ta prepečenec, komu ga nameravaš dati? Svojemu gospodarju Francu? Honorini? Ne. Torej komu? Mogoče Stefanu?«

Pes je pomigal z repom in se obrnil proti vratom. Zdelo se ji je, da jo razume. Šla je za njim do sobe Stefana Marouxa. Veselko je zdrknil pod profesorjevo posteljo.

Tu so bili že trije drugi zavoji prepečenca, dve čokoladi in dve škatli konzerv. In vse to je bilo povezano z eno vrvice, ki se je končala s široko zanko, iz katere je Veselko moral osvoboditi glavo.

»Kaj to pomeni?« je rekla odušeno Veronika. »Ti si jih prinesel sem gor? A kdo ti jih je dal? Torej imava res prijatelja na otoku, ki naju pozna, pozna Stefana Marouxa? Ali me lahko pelješ k temu prijatelju? Najbrž stanuje na tem delu otoka, ker zveza z drugim je pretrgana? Ti nisi mogel iti tja?«

Veronika je premišljevala. Toda istočasno, ko je Veselko odločil živež, je zapazila pod posteljo kovček. Vprašala se je, zakaj ga je Stefan skril. Menila je, da bo prav, če ga odpre in poišče, kakšno vlogo je igral profesor, kakšne narave je bil, morebiti bo zvedela kaj o njegovi preteklosti in o odnosih z Hergemontom in Francem.

»Da,« je rekla, »prav je in celo moram.«

Brez obotavljanja je s pomočjo dveh velikih škarij odtrgala krhko ključavnico.

V kovčku ni bilo drugih kot dnevnika.

Na prvi strani je bil njen portret, njena fotografija iz mladih let z njeno osebno pisavo in ta posvečitev: mojemu prijatelju Stefanu.

»Ne razumem ... ne razumem ...« je mrmrala.

»Dobro se spominjam te fotografije ... Imela sem okrog šestnajst let ... A kako sem jo dala njemu? Torej sem ga poznala?«

V želji, da bi vedela, kaj je naprej, je brala naslednjo stran:

»Veronika, pred vašimi očmi hočem živeti.

Če sem prevzel vzgojo vašega sina, tega sina, ki ga bi moral zaničevati, ker je sin drugega, in če ga ljubim, ker je vaš sin, sem storil to zato, da bo moje življenje v skladu s tajnim čustvom, ki ga gojim do vas. Nekoč, o tem ne dvomim, boste prišli do svojega sina. Tedaj boste ponosni nanj. Vse bom odpravil, kar bi morda spominjalo na njegovega očeta. Navduševal ga bom za plemenite kreposti in za dostojanstvo, ki ga ima od vas. To je dovolj velika naloga, za katero se bom zavzel z dušo in s telesom. Zadovoljstvo bo moje plačilo.«

Posebno razburjenje je bilo polastilo Veronike. Njeno življenje se je pojavilo v mirnejši luči in ta nova skrivnost, ki je ni mogla nič bolj razumeti kot drugih, je bila vsaj kakor Magnencove evetlice, sladka in okrepujoča.

Ko je tako prebrala strani, je bila navzoča pri vzgoji svojega sina. Videla je učencev napredek in učiteljeve metode. Učence je bil ljubeč, razumen, priden, dobre volje, premišljen; občutljiv in samohoten obenem. Učitelj je bil ljubezniv, potrpežljiv in učen; saj je iz vsake vrstice vela učenost.

»Franc, moj ljubljani sin — ali ga smem tako imenovati? Franc, tvoja mati je zaživela v tebi, tvoje čiste oči imajo njen blesek. Ti ne poznaš zla in skoraj bi mogel reči, da tudi dobrega ne, tako se meša s tvojo dobro naravo ...«

Nekateri otrokove naloge so bile prepisane v dnevnik, naloge, v katerih je govoril o svoji materi s trdnim upanjem, da jo bo kmalu našel.

»Našli jo bomo, Franc!« je pristavil Stefan, »in potem boš bolj razumel lepoto, svetlobo, življenje, veselje, gledanje in občudovanje.«

Nato so bile nekatere podrobnosti o njej, katerih se več sama ni spominjala.

»Nekega dne v Tuileries — bilo je šestnajst let — so napravili okrog nje krog ... ljudje, ki so jo gledali, so občudovali njeno lepoto ... Prijateljice so se ji smejale, srečne, da so jo mogle občudovati ...«

»... Odprl boš desnico, Franc. Na sredi dlani je dolga bela brazgotina. Ko je bila še majhna, se je zbodla s konico železne ograje.«

Toda zadnje strani niso bile opisane za otroka, ki jih gotovo tudi sam ni bral.

Veronika je zaprla dnevnik. Ni mogla več brati.

»Da, da, priznam, Veselko,« je dejala, medtem ko se je pes že držal na smeh. »Da, oči so mi mokre od solz. Naj bom še tako malo ženska, povem tebi, kar ne bi povedala nikomur, tako sem ganjena. Da, poskušam si priklicati v spomin neznani obraz tistega, ki me ljubi. Prijatelj iz mladih let, za katerega ljubezen nisem vedela, ni zapustil sledu v mojem spominu ...«

Poklicala je psa k sebi.

»Dva dobra človeka, ali ne, Veselko? Niti učitelj niti učenec nista kriva pošastnih zločinov, ki sem jih videla. Če sta skrivca, je to proti njima. Ne morem verjeti ljubavni pijači, ne začaranju, ne rastlinam, ki slepe pamet. Ali vendar je nekaj na tem, ali ne, moj dragi psiček? Otrok, ki je gojil veronike na cvetoči Kalvariji in napisal »mamine rože«, ni kriv, ali ne? In Honorine je imela prav, ko je govorila o blaznosti? In prišel me bo iskat, ali ne? Stefan in on se bosta vrnila! ...«

Poteklo je nekaj mirnih ur. Veronika ni bila več sama. Sedanjost je ni več skrbela in več zaganjanja je imela v prihodnost.

Drugi dan zjutraj je rekla Veselku, ki ga je imela zaprtega v sobi, da ji ne bi ušel:

»Sedaj me boš, prijateljček, vodil. Kam? K neznaniemu prijatelju, ki je pošiljal hrano Stefanu Marouxu. Pojdiva tja.«

Veselko je samo čakal Veronikinega dovoljenja. Pognal se je ob trati, ki se je stopnjevala v kamenito ploščo, in se na sredi poti ustavil. Veronika ga je dohitela. Obrnil se je na desno in šel po stezi, ki je vodila med razvalinami.

Znova se je ustavil.

»Ali smo na mestu?« je vprašala Veronika.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Sreda, 26. januarja: 12 Citre, mandoline, balalajke (plošče) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.20 Rad. dramel — 18. Mladinska ura: Bog čuvaj Irsko! - križev pot in zmaga naroda (člani rad. igr. družine) — 18.40 Industrija premoga v Sloveniji (inšp. g. Riko Kiler) — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Naše nekdanje solstvo (Andro Curski, Zagreb) — 19.50 Snehovski kotiček — 20. Prenos iz ljubljanske opere — v I. odmoru: Glasbeno predavanje (g. V. Uknar) — v II. odmoru: Napovedi, poročila.

Četrtek, 27. januarja: 12 Zvezde in zvezdniki (pl.) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.20 Vesel popoldanski koncert Radijskega orkestra — 18. Ediv. Grieg: Peer Gynt, suita (plošče) — 18.40 Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarik) — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Ministrstvo za ljudsko telesno vzgojo — 19.50 Zabavni kotiček — 20. Iz severa in juga (kone. Radijskega orkestra) — 20.50 Zbor pravih učiteljev (plošče) — 21. Prva ura česke moderne klavirske glasbe: Suk (g. Pavel Sivik) — 22. Napovedi, poročila — 22.15 Laska glasa (Sodelujeta g. M. Premelj in Rad. orkester).

Drugi programi

Sreda, 26. januarja: Belgrad: 20 Zabavni program, 22.15 Kavarnaška godba — Zagreb: 20. Plošče, 20.30 Ljubljana, 21.20 Plesna glasba — Dunaj: 19.35 Mozartov koncert iz Salzburga, 21.45 Rinaldinijev godalni kvartet, 22.30 Zabavni kone. — Budimpešta: 19.30 Opera, 22.25 Koračnice in valčki, 23.10 Cig. ork. — Trst-Milano: 19.30 Cig. ork., 20.30 Pesta gl., 21.15 Igra — Rim-Bari: 21. Simf. kone., 22. Ork. kone., — Praga: 20.15 Zbor, 20.55 Filharmonični kone. — Varšava: 20. Plošče, 21. Chopinove skladbe, 22. Plesna glasba — Berlin-Lipsko: 19.10 Filmska gl., 20. Brucknerjeva IV. simfonija — Köln: 19.10 Dueti iz ital. oper, 20. Orkestralni kone. — Sot-tens: 20. Nar. pesmi, 20.35 Simf. kone. — Strasbourg: 21.30 Simfonični koncert.

Aparat za omamljanje živine

(goveda in prašičev) v izborni konstrukciji, kot tudi vse rezervne dele in patrone dobite najceneje pri

SPECIA, trg. kom. dr., Ljubljana

MESARJI, SLAŠČICARJI, RESTAVRATERJI, INDUSTRIJE!

»WITT« HLADILNI STROJI

že nad 40 let v obratu, za vse svrhe in za vse kapacitete do 1 milijona kalorij. Večletno jamstvo! Zahtevajte ponudbo! Zastopstvo: Specia, trg. kom. dr., Ljubljana, Mestni trg 5/II.

Občine, klavnice, mesarji!

Pištolo za ubijanje goveda,

kot jo predpisuje ministrska naredba, dobite kot tudi patrone in vse rezervne dele pri tvrdki

SPECIA, trg. kom. dr., Ljubljana, Mestni trg 5/II.

Zahtevajte povsod naš list!

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila za vedno naša nadvse ljubljena mati, stara mati, tašča, gospa

MARIJA COMINO

dne 25. jan. 1938, po kratki in mučni bolezni, v 66. letu starosti. Pogreb bo v četrtek, 27. januarja 1938, ob 8 zjutraj s sv. mašo na farno pokopališče

Draga, Ig. Studenec, dne 25. jan. 1938

Zalujoči: Ivan, Ciril, Oto, sinovi; Katarina, Marija, Albina in Mafalda, hčere, zetje, vnuki in vnukinje ter ostalo sorodstvo

Umrla nam je naša skrbna žena, mati, stara mati, feta, gospa

ANA POKOVEC

žena posestnika in državnega upokojenca

previdena s tolažili svete vere za umirajoče. — Pogreb blagopokojne bo v četrtek, dne 27. januarja 1938, ob 4 popoldne iz hiše žalosti Dolenjska cesta 56 a na pokopališče k Sv. Križu. Ljubljana, dne 25. januarja 1938

Zalujoči soprog Frane — Frane, Stefan, Tone in Jože, sinovi z družinami ter ostalo sorodstvo

Potrži javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je danes zvečer naš dobri soprog, oče, ded, tast, stric, gospod

IVAN LETNAR

dolgoletni nameščeneec tvrdke Tönnies

po dolgem trpljenju, previden s sv. zakramenti, v 85. letu starosti, za vedno zatisnil svoje oči.

Pogreb blagopokojnika bo v sredo, dne 26. januarja 1938 ob 2 popoldne iz hiše žalosti, Tyrševa cesta 25, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica za blagopokojnika se bo brala v petek, dne 28. januarja in v ponedeljek, dne 31. januarja 1938 ob 7 zjutraj v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani. Prosimo tihega sožalja.

Ljubljana, dne 24. januarja 1938.

Zalujoča soproga Rozalija. — Rodbine: Ivan Letnarjeva, Rudolf Letnarjeva, Albin Letnarjeva, Leopold Letnarjeva, Vinko Sternadova — in ostalo sorodstvo.

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1—; žentlovanjski oglesi Din 2—. Najmanjši znesek za mali ogles Din 10—. Mali oglesi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pletina vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Mizarski pomočnik

išče službo, tudi kot sluga, skladiščnik ali kaj slilnega, vojaščne prost in nekadilec. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1120. (a)

Službo dobe

Krojaškega pomočnika

za konfekcijo, sprejem. Stefan Cenčič, krojač — Kranj. (b)

Prodajalko

išče - cvetličarna v Primorju. Ponudbe s prepisi spriceval na upravo »Slovenca« pod št. 1076. (b)

Trgovski sodrnik

vojaščne prost, s sofer-skim izpitom, agilen manufakturst, se sprejme s 1. marcem v detajlno trgovino v Ljubljani. Pismene ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Soliden in postena, 1133. (b)

Boljša trgovska hiša

izven mesta sprejme trgovsko naobraženo gospo dično ali gospo — takoj. Predpogoj poštenost, lep nastop in v gospodarstvu vodstvo. Z kavcijo imajo prednost. Ponudbe s sliko, ki se vrne, na upravo »Slovenca« pod »Primem za vsako hišno opravilo«. 1149. (b)

Oglašujte v edino uspešnem dnevniku »Slovenca«!

Denar

Hranilne knjižice

3% obveznice, vrednostne papirje — stalno kupuje

Al. Planinšek

trg. ag. bančnih poslov, LJUBLJANA Beethovnova ulica 14-I. Telefon 35-10.

Posestva

V Brežicah

in okolici so naprodaj hiše, krasna stavbišča, vinogradi, sadovnjaki in gozdovi ter zaokroženi dell Attemsovega veleposestva. — Pojasnila pri inž. Miklau Otmar, Brežice. (p)

Vnajem

ODDAJO:

Kovaška delavnica

na prometnem kraju, se odda v najem proti primerni kavciji. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor št. 230. (n)

Stanovanja

ODDAJO:

Šestsočno stanovanje

komfortno, oddam za 1600 din mesečno. Dvorčakova 6-I. Tel. 3314. (c)

Enosobno stanovanje

sončno, čisto, oddam za 200 din mesečno. Glince c. VI-IX št. 9. (c)

Dvosobno stanovanje

komfortno, za 2 ali 3 osebe, oddam takoj ali pozneje. Cesta v Rožno dolino 26-I.

Prodamo

Bukova suha drva

žagana, na dom dostavljeno 1 m3 samo 100 din. Tvrdka Janežič, Orlova št. 11. (1)

Preproge — zastore

(karamanje), slike, pohištvo in porcelan se ugodno prodaja. Maribor, Razlagova 24-II. (1)

Damsko kolo z lučjo

skoraj novo, takoj prodam. Istotam prodam tudi foto-film kamero s »Kompur 1:4.5«. Trtnik, frizer, Ambrožev trg 9.

Ugodno prodamo

malo rabljen in popolnoma nov šivalni stroj z okroglim čolnikom, katera šivata naprej in nazaj. Ogled pri tvrdki A. Gorec, d. z o. z., Tyrševa cesta 1. (1)

Štajerska jabolka

dobite poceni pri GOSPODARSKI ZVEZI Ljubljana, Tyrševa a. 29

VINA

Vam nudi Centralna vinarna v Ljubljani

svoji posodi najugodnejše TELEFON STEV 25-73

TEL. 2 9 5 1

DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CITA

Za sadovnjake, vrtove in parke

najboljše sadne, vrtno in poljske rastline Vam dobavi naša že nad 100 let obstoječa družba v Italiji, ki ima 250 ha obdelanega sveta.

Sgaravatti-Piante

SAONARA • PADOVA

Kupujte lepa in trajna darila novoporočencem

TRGOVINA

H. NIČMAN, LJUBLJANA

Vam nudi vsakovrstne kipe, krasne križe za obesiti in postaviti, cele garniture svečniki od Din 60— dalje, slike najrazličnejše velikosti in kvalitete. Cene izjemno nizke. Postrežba točna in solidna.

NESTLÉ ČOKOLADA

V vsaki tablici čokolade NESTLÉ, ki se prodaja po din 1— in več, se nahaja po ena tepla sličica. Hranite te sličice za novi album »Čudeži iz vsega sveta«, III. zvezek »Lepe pripovedke«, katerega si lahko nabavite pri Vašem dobavitelju, album je zelo interesanten in poučen.

ZAHVALA

Globoko ganjeni za premnoge dokaze ljubezni in sočustvovanja ob smrti naše preblage mame, gospe

TEREZIJE JENKO

vdove zdravnika

imejteljice reda sv. Save IV. in III. stopnje, reda vseh ruskih invalidov, reda Rdečega križa, reda sv. Stanislava za zasluge

izrekamo našo najprisrčnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo čč. duhovščini, prevz. knezoškofu dr. Rožmanu, gosp. protu Djordje Budimir Protorejcu, in predstavnikom pravoslavne občine, gg. ministrom in senatorjem, zastopstvu kr. banske uprave, zastopstvu mestne občine ljubljanske, Rdečemu križu, vsem ruskim organizacijam, Glasbeni Matici, predstavnikom kulturnih in humanitarnih društev za častno spremstvo pri pogrebu. Prisrčno zahvalo izrekamo Glasbeni Matici za prekrasno petje, vsem darovalcem prelepih vencev in krasnega cvetja in vsem, ki so blagopokojno v tako častnem številu spremili na njeni zadnji poti

Sveta maša zadušnica bo v petek, 28. januarja 1938, ob 8 zjutraj v cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani, dne 26. januarja 1938

Dr. Eleonora Jenko-Groyer, hči — mont. inž. Miljutin Jenko, ministrski svetnik, sin in ostalo sorodstvo

Prav na njen rojstni dan, ko je dopolnila 70 let, jo je zadel mrtvoud, danes zjutraj ob 8 pa je po štiritedenskem hudem trpljenju dobro pripravljena izročila svojo dušo Stvarniku naša nepozabna žena in zlata mati, gospa

Ivana Jagodič roj. Likozar

Trpeči stojimo ob njeni tako prezgodnji krsti, tolaži nas le zavest božje volje in svidenja pri Bogu. — Prosimo molitve za njeno dušo.

Pogreb bo v četrtek, dne 27. januarja 1938, ob 10 popoldne na župno pokopališče v Senčurju pri Kranju

Visoko nad Kranjem — Olševke — Ljubljana — Zirovnica, dne 25. januarja 1938

Jožef, mož

Mica poročena Ferjan, Angela, Johana, hčere Janez, France, Joža, Lojze, Tone, Florjan, sinovi Janez Ferjan, zet — Ivanka roj. Hafner, Katar roj. Brenk, Minka roj. Basaj, sinahe Micka, Joža, Angela, Rok, Peter, Cvetko, vnuki